

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista. Laissa säädettäisiin tukimuodoista ja niistä päättämisestä, tukien määräytymisperusteista, tukien alentamisesta ja epäämisestä sekä erinäisistä menettelytapoja koskevista seikoista.

Ehdotetun lain soveltamisalaan kuuluvat valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa maa- ja puutarhataloudelle myönnettävät Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja muun Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaiset kansalliset tuet. Lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamiin tukiin ja palkkioihin,

maaseutuelinkeinojen rahoituslain, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain tai kolttalain perusteella maksettaviin tukiin.

Pääasiallinen syy lain kokonaisuudistukselle on tarve uudistaa maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia koskevaa lakia sillä tavoin, että se täyttää uudessa perustuslaissa asetetut vaatimukset. Peruseriaatteiltaan ehdotus on pääosin voimassa olevan lain ja nykykäytännön mukainen.

Esitys liittyy valtuussäännösten osalta hallituksen esitykseen Maaseutuviraston perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
1.1. Lainsäädäntö.....	3
1.2. Käytäntö	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	5
3. Esityksen vaikutukset.....	5
3.1. Valtiontaloudelliset vaikutukset	5
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	5
3.3. Muut vaikutukset.....	5
4. Asian valmistelu	6
5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1. Lakiehdotuksen perustelut.....	6
1.1. Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista	6
1 luku. Yleiset säännökset	6
2 luku. Tukimuodot ja niistä päättäminen	8
3 luku. Tukien määräytymisperusteet	9
4 luku. Tukien alentaminen ja epäminen	14
5 luku. Erinäiset säännökset	18
6 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.....	19
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	19
3. Voimaantulo	20
4. Säättämisjärjestys	20
LAKIEHDOTUS.....	21
maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista.....	21

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö

Kaikkien kansallisten tukien käyttöönotto edellyttää Euroopan yhteisön hyväksyntää riippumatta tuen muodosta tai sen määrästä. Hyväksyntää haetaan tekemällä Euroopan yhteisöjen komissiolle, jäljempänä *komissio*, yksittäistä tukea tai laajempaa tukikokonaisuutta koskeva esitys. Jos komissio hyväksyy esityksen, se antaa luvan tuen maksamiseen tukea koskevassa komission päätöksessä määritellyin edellytyksin tai ilmoittaa, että se ei vastusta esitetyn tuen käyttöönottoa esitetyssä muodossa.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien pääasiallinen säädösperusta yhteisölainsäädännössä on Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen, jäljempänä *liittymissopimus*, maataloutta koskevat 138—144 artiklat ja niiden nojalla tehdyt komission päätökset. Liittymissopimuksen 138—140 artiklat koskevat vuosien 1995—1999 tuotannolle maksettuja asteittain alenevia siirtymäkauden tukia. Vakavien vaikeuksien varalta liittymissopimuksessa on 141 artikla, jonka nojalla maksetaan Etelä-Suomen kansallista tukea. Pitkäaikaista pohjoista tukea maksetaan 142 artiklan perusteella. Liittymissopimuksen 143 artikla koskee kansallisten tukien toimeenpanoa ja 144 artiklan perusteella komissio on puolestaan hyväksynyt eräiden ennen EU-jäsenyyttä voimassa olleiden tukijärjestelmien jatkamisen. Osa tukimuodoista on hyväksytty Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 87—89 artiklan ja/tai neuvoston/komission asetusten nojalla.

Kansallisena tukien maksamista koskevana valtuussäännöksenä on laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista (1059/1994), jäljempänä *tukilaki*. Lain tavoitteena on edistää Suomen maa- ja puutarhatalouden täysimääräistä yhdentymistä Euroopan yhteisön yhteiseen maatalouspolitiikkaan sekä turvata maa- ja puutarhatalouden ylläpitäminen Suomessa.

Tukilain soveltamisalaan kuuluvat liittymissopimuksen mukaiset siirtymäkauden tuet, pohjoinen tuki, kansallinen erityistuki sekä muut tuet. Lakia ei sovelleta maa- ja puutarhatalouden investointitukiin, Euroopan yhteisön osarahoittamiin tukiin eikä teollisuuden, Valtion viljavaraston, kaupan ja maatilojen varastojen arvonlennusten johdosta maksettaviin korvauksiin.

Tukilain 3 §:n mukaan valtioneuvosto päättää maksettavista tukimuodoista, tukien määristä ja jakoperusteista sekä maksamisen perusteista ja kestoajoista, jollei tukilaissa kestoajoista muuta erikseen säädetä. Valtioneuvosto päättää myös sopimukseen perustuvien tukien ehdoista ja sopimusten purkamisperusteista. Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa yksityiskohtaisista tuen jakoperusteista ja maksatuksista tarkempia määräyksiä.

Tukilain 4 §:ään on sisällytetty komissiolle tehtävien kansallista tukea koskevien muutosesitysten osalta neuvotteluelvoite maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa.

Kansallisten tukien myöntämisessä, maksamisessa, takaisinperinnässä, oikaisuissa ja valvonnassa noudatetaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettua lakia (1336/1992), jäljempänä *tukimenettelylaki*. Tukilain nojalla annettujen säännösten tai määräysten nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta siten kuin asiasta on tukimenettelylaissa säädetty.

1.2. Käytäntö

Epäedullisista luonnonoloista, pientilavaltaisesta tuotantorakenteesta ja muista maatalouden erityispiirteistä johtuen tuotantokustannukset muodostuvat Suomessa korkeiksi. Markkinoilta saatavat myyntitulot eivät kata tuotannosta aiheutuvia kustannuksia. Maatalouden toimintaedellytysten ja tuotannon kannattavuuden turvaamiseksi sekä viljelijäväestön kohtuullisen tulotason varmistamiseksi maataloutta tuetaan sekä Euroopan yhteisön että kansallisin budjettivaroin.

Maatalouden tukijärjestelmän perusta muodostuu yhteisen maatalouspolitiikan mukaisista tukimuodoista. Niistä keskeisimmät ovat Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamat peltokasvi- ja eläintuet (CAP-tuet) sekä osarahoittamat luonnonhaittakorvaus (LFA) ja ympäristötuki. Kansallisen tukijärjestelmän tavoitteena on täydentää yhteisen maatalouspolitiikan mukaista tukijärjestelmää, turvata maatalouden toimintaedellytykset eritaantotusunnissa ja alueilla sekä edesauttaa maaseudun elinvoimaisuuden säilymistä.

Kansallinen tukijärjestelmä muodostuu kolmesta päätukimuodosta, jotka ovat Etelä-Suomen kansallinen tuki, pohjoinen tuki ja kasvinviljelyn kansallinen tuki. Tämän lisäksi maksetaan eräitä muita kansallisia tukia. Tukien alueellista porrastamista varten Suomi on jaettu etelästä pohjoiseen seitsemään päätukialueeseen (A, B, C1, C2, C2pohjoinen, C3 ja C4). Eräissä pohjoisissa tuissa alueet C3 ja C4 on lisäksi jaettu alataukialueisiin (P1—P5). Eräät tuet voidaan myöntää korotettuina saaristoalueilla. Maa- ja puutarhatalouden kansalliset tuet myönnetään pääosin maa- ja puutarhataloustuottajille. Eräissä tapauksissa tukea voidaan myöntää myös muille tahoille, kuten esimerkiksi maidon kuljetusavustusta meijereille.

Etelä-Suomen kansallista tukea maksetaan tukialueiden A ja B kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille. Tuen maksaminen perustuu liittymissopimuksen 141 artiklaan, jonka nojalla komissio teki 22.12.1999 Suomen tukiohjelman hyväksymisestä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista tehdyn komission päätöksen 2000/167/EY (muutettu 2000/364/EY), jäljempänä *Etelä-Suomen tukipäätös*. Etelä-Suomen tukipäätöksessä säädetään Etelä-Suomen kotieläintiloille ja puutarhatuotantoon tarkoitettusta niin sanotusta vakavien vaikeuksien tuesta. Päätös on nelivuotinen. Sen mukaisesti Suomi voi myöntää asteittain alenevia kansallisia suorita tukia vuoden 2003 loppuun saakka. Tukijärjestelmän jatkoa tarkastellaan Suomen komissiolle ennen 30.6.2003 toimittamien tietojen perusteella.

Liittymissopimuksen 142 artiklaan perusteella komissio on pitkäaikaisten kansallisten

tukien järjestelmästä Suomen pohjoisten alueiden maataloudelle tehdyssä komission päätöksessä (95/196/EY, muutettu viimeksi 2000/405/EY), jäljempänä *pohjoisen tuen päätös*, hyväksynyt pitkäaikaisen pohjoisen tuen järjestelmän 62. leveyspiirin pohjoispuolisilla alueilla sekä siihen liittyvillä kyseiseen leveyspiiriin rajoittuvilla alueilla, joilla vallitsevat vastaavanlaiset maa- ja puutarhatalouden harjoittamisen erityisen vaikeaksi tekevät ilmasto-olosuhteet (C-tukialueet). Pohjoista tukea maksetaan kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen- ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle sekä maidon ja lihan kuljetusavustuksena.

Etelä-Suomen kasvintuotannolle maksettavasta kasvinviljelyn kansallisesta tuesta sovittiin liittymissopimuksen 141 artiklan perusteella vuonna 1996 käytyjen neuvottelujen tuloksena. Neuvottelujen pohjalta syntyi komission päätös (97/428/EY) Suomen tukiohjelman hyväksymisestä ja muiden siihen liittyvien toimenpiteiden hyväksymisestä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista tehdyn asiakirjan erityisesti 141 artiklan osalta, jäljempänä *kasvinviljelyn tukipäätös*. Kasvinviljelyn kansallista tukea voidaan maksaa kaikille keskeisille maatalous- ja puutarhakasveille. Tuen saamisen edellytyksenä on, että viljelijä on mukana maatalouden ympäristöohjelmassa tai sitoutuu vastaavien ehtojen noudattamiseen vuoden ajaksi sitoumuksen antopäivästä lukien. Komissio on hyväksynyt vastaavantyyppisen tukijärjestelyn eräiden kasvien osalta C-tukialueille vuonna 1997 valtion tukena N:o N 148/97, jäljempänä *valtion tuki* N:o N 148/97.

Kolmen päätukimuodon ohella maksetaan eräitä muita kansallisia tukia, jotka ovat joko liittymisvaiheessa komissiolle ilmoitettuja vanhoja valtiontukia tai jotka on hyväksytty perustamissopimuksen yleisten valtiontukisäännösten tai muun yhteisöläinsäädännön nojalla.

Tukilain soveltamisalaan kuuluvat kohteet rahoitetaan valtion talousarvioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tukeen osoitettua määrärahasta (momentti 30.12.41). Maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tu-

keen käytettävissä olevasta määrärahasta sekä komission päätösten erilaisista maksuvaltuuksista maan eri osissa johtuen kansallisia tukia ei ole voitu kaikilta osin maksaa komission päätösten mukaisesti. Maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen vuosittaisen valmistelun tavoitteena on sovittaa yksikkötuki- en tasot käytettävissä olevaan määrärahaan ottaen huomioon maa- ja puutarhatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys eri alueilla ja tuotantosuunnissa. Kansallisen tuen jakohdotuksesta neuvotellaan maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa.

Vuoden 2001 maa- ja puutarhataloustuotannolle maksettavaan kansalliseen tukeen on käytettävissä 3 499 miljoonaa markkaa (noin 588 490 000 euroa). Tästä pohjoisen tuen osuuden arvioidaan olevan 60 %, Etelä-Suomen kansallisen tuen 23 % ja kasvinviljelyn kansallisen tuen 14 %. Muihin tukikohteisiin arvioidaan käytettävän noin 3 % kansallisen tuen määrärahasta. Tukialueelle A ja B on kansallisesta tuesta maksettu noin kolmannes ja C-alueille loput kaksi kolmannesta. Pääosa (noin 70 %) kansallisista tuista maksetaan kotieläintuotannolle.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista. Tukilaki on annettu vuonna 1994 ja sitä on muutettu kahdesti (988/1995 ja 1343/1996). Lain säätämisen jälkeen maatalouden tukijärjestelmissä tapahtuneiden muutosten vuoksi on perusteltua saattaa lain säännökset nykykäytäntöä vastaaviksi.

Pääasiallinen syy lain kokonaisuudistukselle on tarve uudistaa maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia koskevaa lakia sillä tavoin, että se täyttää uudessa perustuslaissa asetetut vaatimukset. Tukijärjestelmän peruseriaateista säädettäisiin laissa. Lakiin esitetään sisällytettäväksi valtioneuvostolle ja maa- ja metsätalousministeriölle aikaisempaa yksilöidymmät valtuudet antaa asetuksella tarkempia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan, että perustettavalle Maaseutuvirastolle annettaisiin valtuus päättää tukiehtoja koskevista poikkeuksista sekä antaa tarkempia määräyk-

siä siten kuin asiasta tukimenettelylaissa säädetään. Esityksen tavoitteena on myös parantaa kansallisista tuista annettujen säädösten säädösteknistä tasoa. Peruseriaatteiltaan ehdotus on pääosin voimassa olevan lain ja nykykäytännön mukainen.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Valtiontaloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontaloudellisia vaikutuksia. Eduskunta päättää vuosittain ehdotetun lain nojalla maksettavan kansallisen tuen kokonaismäärästä osoittaessaan varat maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Vuoden 2001 talousarviossa maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin (30.12.41) määräraha on 3 399 miljoonaa markkaa (noin 571 671 000 euroa). Vuoden 2001 ensimmäisen lisätalousarvion yhteydessä määrärahaa korotettiin 100 miljoonaa markalla (noin 16 819 000 eurola). Vuoden 2001 maa- ja puutarhatuotannolle maksettavaan kansalliseen tukeen on siis käytettävissä yhteensä 3 499 miljoonaa markkaa (noin 588 490 000 euroa).

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia. Nykyiset kansallisten tukien toimeenpanotehtävät tullaan jakamaan maa- ja metsätalousministeriön sekä perustettavan Maaseutuviraston kesken. Maaseutuviraston perustamisesta ja virastolle siirtyvistä tehtävistä on annettu hallituksen esitys Maaseutuviraston perustamista koskevaksi lainsäädännöksi, jonka perusteluista organisaatio- ja henkilöstövaikutukset ilmevät.

3.3. Muut vaikutukset

Koska esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa nykyisten tukijärjestelmien sisältöä, sillä ei arvioida olevan suoranaisia ympäristöön tai aluekehitykseen kohdistuvia vaikutuksia nykytilanteeseen verrattuna.

4. Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.

Ehdotuksesta hallituksen esitykseksi on valmisteluvaiheessa pyydetty oikeusministeriön kannanottoja ehdotuksen uuden perustuslain mukaisuudesta. Hallituksen esitys on tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston tarkastustoimistossa.

Ehdotuksesta hallituksen esitykseksi on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK r.y:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund - SLC:ltä, Ahvenanmaan maakuntahallituksel-

ta, maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta, työvoima- ja elinkeinokeskuksilta, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, Puutarhaliitolta, Kauppapuutarhaliitolta sekä Hedelmän- ja marjanviljelijöiden liitto r.y:ltä. Lausunnoissa esitetyt näkemykset on pyritty ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esityksen valmistelu liittyy eräitä valtuussäännöksiä koskevilta osin Maaseutuvirastosta annettavan lain valmisteluun.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia koskevan lain soveltamisalasta.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan lain soveltamisala kattamaan tuet, jotka myönnetään valtion talousarvioon maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen osoitetusta määrärahasta (momentti 30.12.41). Ehdotetun lain kannalta tärkeitä yhteisötason säädöksiä tulotukien maksamiselle ovat liittymissopimuksen 141, 142 ja 144 artikla sekä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artikla.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan lain soveltamisalaan kuuluviksi myös muut yhteisölainsäädännössä säädetyt ja mahdollisesti säädettävät maa- ja puutarhatalouden kansalliset tulotukien muodot sen mukaan kuin niistä muualla yhteisölainsäädännössä säädetään.

Pykälän 2 momentti rajaisi lain soveltamisalan ulkopuolelle Euroopan yhteisön ko-

konaan rahoittamat tuet ja palkkiot, joita vuonna 2001 Suomessa on maksettu muun muassa peltokasvien tukena, eläinpalkkioina sekä lukuisina muina pienempinä tukimuotoina. Momentissa rajataan myös maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) tai kolttalain (253/1995) mukaisesti myönnettävät tuet lain soveltamisalan ulkopuolelle.

Ehdotetun pykälän 2 momentti ei kuitenkaan rajaisi lain soveltamisalueen ulkopuolelle tapauksia, joissa nimenomainen yhteisösäännös mahdollistaa kokonaan tai osittain kansallisesti rahoitetun tukiosuuden maksamisen jonkin yhteisön rahoittaman tulotukimuodon osana. Esimerkkinä tällaisesta tapauksesta on naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1254/1999 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu ylimääräinen kansallinen emolehmäpalkkio.

Ehdotettua lakia ei sovellettaisi eräisiin valtionavustuslain (688/2001) perusteella myönnettäviin erillisiin maa- ja puutarhatalouden tukiin, joista esimerkkinä ovat menekinedistämiseen sekä neuvontajärjestöille myönnettävät valtionavustukset.

2 §. *Määritelmät.* Pykälässä ehdotetaan

säädettäväksi määritelmistä. Pykälän tarkoituksena on tarkentaa laissa ja sen nojalla annettavissa alemmanasteisissa säädöksissä käytettävää terminologiaa. Määritelmät vastaavat nykykäytäntöä.

Pykälän 1 kohdassa ehdotettu tukivuoden määrittely on tarpeen erilaisten aikarajojen määrittelyä varten, muun muassa tuen hakijan ikää koskevien ehtojen täyttymisen selvittämiseksi.

Pykälän 2 kohdassa ehdotettu puolisojen määrittely on tarpeen tuen saamiselle asetettujen ikäedellytysten täyttymisen toteuttamiseksi.

Pykälän 3 kohdassa ehdotettu nuoren viljelijän määrittely on tarpeen nuorille viljelijöille maksettaviin tukiin asetettavien myöntämisedellytysten täsmälliseksi määrittelyä varten.

Pykälän 4 ja 5 kohdassa ehdotetut perus- ja kasvulohkojen määritelmät ovat tarpeen kasvutuotannon ja kotieläintalouden tukien määrityksellisten yksilöimiseksi. Perus- ja kasvulohkojen määritelmät ovat asiallisesti samansisältöiset kuin Euroopan yhteisön kokonaan tai osittain rahoittamissa tukimuodoissa.

Pykälän 6 ja 7 kohdassa ehdotettu tukimuodon ja tukityypin määrittely on lain systematiikan kannalta tärkeää. Tukimuodolla tarkoitetaan Euroopan yhteisön tiettyä tarkoitusta varten hyväksymää kansallista tukijärjestelmää. Yleensä tukimuodosta on olemassa sen yhteisötasolta oikeuttava säädös tai komission päätös sekä vastaava valtioneuvoston asetus. Esimerkkinä tukimuodosta voidaan mainita pohjoinen tuki. Pohjoisen tukeen sisältyviä viljelyalaa perustuvia tukityyppejä ovat pohjoinen hehtaarituki, yleinen hehtaarituki sekä nuorten viljelijöiden tuki.

Pykälän 8 kohdassa ehdotettu perheyrittäjien jäsenen määrittely on tarpeen eläinsuojelulainsäädäntöä koskevista rikoksista ja rikkomuksista johtuvaan eläintenpitokieltoon määrättyjen henkilöiden välittömän lähipiirin määrittelyä varten.

Pykälän 9 ja 10 kohdassa ehdotettu kasvutuotannon tuen ja kotieläintalouden tuen määrittely on tarpeen lain systematiikan kannalta.

3 §. *Hakijat.* Pykälässä ehdotetaan säädet-

täväksi tuen hakijalle asetettavista edellytyksistä. Maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia ehdotetaan myönnettäviksi Suomessa harjoitettavalle tuotannolle tai toiminnalle. Tuen hakijan yritysmuodolle ei esitetä rajoituksia, mutta tukeen oikeutetun luonnollisen henkilön ikää koskevia rajoituksia on tarkoitettu säätää.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa ehdotettu ikärajaus merkitsee sitä, että huoltajien turvaamaan huoltoon tai kansaneläkkeeseen oikeutetut henkilöt eivät olisi oikeutettuja tukiin. Ehdotettu vastaa nykykäytäntöä.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädettäisiin tapauksista, joissa toimintaa harjoittava useampi luonnollinen henkilö yhdessä tai toimintaa harjoitetaan yhteisömuodossa. Kohdassa ehdotetaan täsmennettäväksi tuen myöntämisen edellytyksiä siten, että vähintään yhden viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan on oltava ikäedellytykset täyttävä luonnollinen henkilö, joka itse harjoittaa maa- tai puutarhataloutta.

Pykälän 3 momentissa on ehdotettu säädettäväksi poikkeuksista 2 momentissa asetettuihin ikävaatimuksiin. Näin ollen tukea voitaisiin myöntää alaikäiselle hakijalle silloin, kun hän on solminut avioliiton. Tämä vastaa 2 momentin ajatusta siitä, että alle 18-vuotias on huoltoon oikeutettu, mutta alaikäisen solmiessa avioliiton tämä oikeus lakkaa. Tällöin olisi perusteltua, että itse elatuksestaan vastaava voi myös harjoittaa elinkeinoa kaikin oikeuksin. Myös yhdessä vanhempien kanssa tapahtuva toiminta mahdollistaa tukien saamisen, joka on perusteltua erilaisten perikuntia koskevien tilanteiden kohtuullistamiseksi. Muita vastaavia seikkoja koskeva harkinta jäisi tuen myöntävän viranomaisen tehtäväksi.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi julkisoikeudellisen yhteisön, koulutilan tai vankilatilan tukikelpoisuudesta. Nykykäytännön mukaisesti ehdotetaan, että luonnolliselle henkilölle asetetut edellytykset eivät koskisi edellä mainittuja tuen hakijoita.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan rajattavaksi nuorille viljelijöille maksettaviin tukimuotoihin oikeutettujen hakijoiden piiriä. Silloin, kun tuen hakijana on luonnollisten henkilöiden ryhmä, olisi perusteltua edellyttää kaikkien ryhmän jäsenten täyttävän ikä-

edellytykset tuen ehtojen kiertämisen ehkäisemiseksi.

Pykälän 6 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriölle annettavaksi valtuus säätää tarkemmin hakijaa koskevista edellytyksistä. Esimerkiksi 2 momentin 2 kohdan mukaisessa tilanteessa pelkkä tukikelpoisen luonnollisen henkilön muodollinen osallisuus maatalousyhtymässä, jonka muut osakkaat eivät täytä ikää koskevia edellytyksiä, ei täytä hakijalle asetettavia ehtoja. Tukikelpoisuuden saamiseksi kyseessä täytyisi olla ministeriön tarkemmin säätämällä tavalla osallistuminen itse toiminnan harjoittamiseen.

4 §. *Yhteisön lainsäädännön huomioon ottaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi yhteisön lainsäädännön huomioon ottamisesta. Ehdotetussa laissa tarkoitettujen tukimuotojen ja -tyyppien myöntämisen ehtoiksi tulee kansallisin säädöksin säätää kaikki yksittäistä tuenhakijaa koskevat komission tai muiden toimivaltaisten elinten tuen myöntämisen ehdoksi asettamat rajoitteet. Esimerkiksi komission päätökset on osoitettu Suomen tasavallalle, jolloin niiden voimaansaattaminen kansallisesti edellyttää niiden ottamista kansalliseen säädökseen. Tarkoituksena on, että valtioneuvoston asetuksella säädetään komission päätöksissä tai muussa yhteisöläinsäädännössä tuen myöntämisen ehdoksi asetettujen rajoituksien toimeenpanosta.

5 §. *Muiden säännösten soveltaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi muiden säännösten soveltamisesta. Pykälässä on ehdotettu viittaussäännöksen ottamista tukimennettelylakiin, jota sovelletaan esitettyä lakia täydentävästi useissa tilanteissa. Kyseinen laki on erityislaki ja sitä täydentävästi puolestaan sovelletaan yleislakina hallintomenettelylakia (598/1982).

Pykälän 2 momentissa on informatiivinen viittaus 1 momentissa tarkoitettun lain 13 §:ään, jolla on tarkoitus tuoda esille Maa-seutuvirastolle annettujen valtuuksien kattavuutta. Tältä osin tarkemmat perustelut ovat hallituksen esityksessä Eduskunnalle Maa-seutuviraston perustamista koskevaksi lainsäädännöksi (/200).

2 luku. Tukimuodot ja niistä päättäminen

6 §. *Tukimuodot.* Pykälässä ehdotetaan

säädettäväksi tukimuodoista.

Pykälän 1 kohdan perusteella voitaisiin myöntää Etelä-Suomen kansallista tukea. Tuen avulla on tarkoitus helpottaa tuottajien täysimääräistä yhdentymistä yhteiseen maatalouspolitiikkaan, jos liittymisestä aiheutuu vakavia vaikeuksia, jotka ovat yhä olemassa muiden tukitoimenpiteiden soveltamisen jälkeen. Tukimuoto perustuu liittymissopimuksen 141 artiklaan ja edellyttää komission päätöstä, jollaisen vuoden 2003 loppuun saakka muodostaa Etelä-Suomen tukipäätös.

Etelä-Suomen kansallista tukea maksettaisiin kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle sekä puutarhatuotteiden varastoinnille.

Pykälän 2 kohdan perusteella voitaisiin myöntää pitkäaikaista pohjoista tukea. Tukimuodon avulla on tarkoitus ylläpitää maa- ja puutarhataloutta 62. leveyspiirin pohjoispuolella sijaitsevilla maatalousalueilla sekä eräillä kyseisen leveyspiirin eteläpuolella sijaitsevilla lähialueilla. Tuen myöntäminen perustuu liittymissopimuksen 142 artiklaan ja edellyttää komission päätöstä, jollaisen toistaiseksi muodostaa pohjoisen tuen päätös.

Pohjoisena tukena maksettaisiin tukea kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle sekä maidon ja lihan kuljetusavustusta.

Pykälän 3 kohdan perusteella voitaisiin myöntää kasvinviljelyn kansallista tukea koko maan alueella. Kasvinviljelyn kansallisesta tuesta sovittiin liittymissopimuksen 141 artiklan perusteella vuonna 1996 käytyjen neuvottelujen tuloksena ja sen yhteisöoikeudellisen pohjan muodostavat toistaiseksi voimassa olevat kasvintuotannon tukipäätös sekä C-tukialueiden osalta valtion tuki N:o N 148/97. Kasvinviljelyn kansallista tukea voitaisiin myöntää kaikkien keskeisten maa- ja puutarhatalouskasvien tuotannolle.

Pykälän 4 kohdan perusteella voitaisiin myöntää lisäksi muita kuin 1—3 kohdassa tarkoitettuja maa- ja puutarhatalouden tukia. Tuet voisivat perustua liittymissopimukseen, perustamissopimuksen valtioneuvostokäytäntöihin tai muuhun yhteisöläinsäädäntöön.

Tähän ryhmään kuuluvia voimassaolevan tukilain perusteella myönnettyjä tukimuotoja ovat perunantuotannon kansallinen tuki, vil-

ja- ja nurmikasvien siementuotannon kansallinen tuki, mehiläistalouden pesäkohtainen tuki, yhteisön emolehmpalkkioon liittyvä emolehmien ylimääräinen kansallinen emolehmpalkkio, maatalousyrittäjien opintoraha sekä väliaikainen tulotuki tuotannosuunnan vaihdon yhteydessä.

Ehdotettu 4 kohta on tarpeen siksi, että valtion talousarvion maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen osoitetusta määrärahasta rahoitettavat mahdolliset uudet tukimuodot voitaisiin sisällyttää lain soveltamisalaan. Tukimuodot voivat muuttua eikä niitä voida tyhjentävästi luetteloida. Esimerkiksi vuoden 2002 valtion talousarvioehdotukseen on kohdassa tarkoitettuna tukena esitetty edellä mainitusta määrärahasta rahoitettavaksi seuraavan markkinointivuoden tuotantoon siirrettävän sokerimäärän varastointikustannusten korvaamista.

7 §. *Tuen määrä ja tukialueet.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tuen määrästä sekä tukialueista.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtioneuvostolle valtuudet säätää tukien määrästä, yksikkötukien tasoista sekä tukialueista.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtioneuvostolle valtuudet säätää valtion ja viljelijän väliseen sopimukseen perustuvista tuista.

Pykälän 3 momentissa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotetaan valtuutta päättää kuntien saaristo-osa-alueiden määrittelyistä kunnanosatasolla tukijärjestelmässä tarkoitettulla tavalla. Saaristoksi voidaan katsoa kokonaisten saaristokuntien lisäksi alue, jolta ei ole kiinteää kulkuyhteyttä kuntakeskukseen tai josta tällainen kulkuyhteys olisi kohtuuttoman pitkä. Ehdotus vastaa asiasisällöltään nykykäytäntöä.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tukimuotoa tai tukityyppiä kohden pienimmästä maksettavasta määrästä. Vuodesta 1997 lähtien tämä määrä on ollut pääosassa tukimuotoja 500 markkaa (84,09 euroa). Maksettavan tuen pienintä määrää ehdotetaan pyöristettäväksi euromääräisenä lähimpään täyteen euroon, joka olisi 84 euroa. Tukiennakoiden maksaminen on yleensä mahdollista kotieläintalouden tuissa ja näiden osalta esitetään pienimmäksi maksettavaksi

määräksi 500 euroa, mikä olisi 4,56 euroa vähemmän kuin nykykäytännön mukainen 3000 markan minimimäärä.

8 §. *Neuvottelumenettely.* Pykälässä ehdotetaan säilytettäväksi nykyinen neuvottelukäytäntö maa- ja metsätaloustuottajien etujärjestöjen kanssa. Pykälä sisältäisi säännökset menettelystä, jota noudatetaan kansallisia tukia koskevien esitysten tekemisessä. Kyseisistä esityksistä neuvoteltaisiin ja sovittaisiin valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen välillä käytävissä neuvotteluissa. Jos yksimielistä neuvottelutulosta ei saataisi aikaan maa- ja metsätalousministeriön asettamassa määräajassa, valtioneuvosto kuitenkin päättäisi esitysten tekemisestä Euroopan yhteisölle.

Neuvotteluissa voitaisiin käsitellä myös muita maa- ja puutarhatalouden tukijärjestelmiin ja viljelijöiden tulonmuodostukseen liittyviä asioita.

Keskusjärjestöjä, joiden kanssa neuvotteluja käytäisiin olisivat nykykäytännön mukaisesti Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund r.f (SLC).

3 luku. Tukien määräytymisperusteet

9 §. *Kasvintuotannon tuet.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kasvintuotannon tuista. Kasvintuotannon tukien yleisiksi määräytymisperusteiksi ehdotetaan säädettäväksi viljeltävän kasvin viljelyala tai tuotantomäärä. Tukialue, jolla yksittäinen perus- tai kasvulohko sijaitsee määräisi puolestaan sen, mitä tukimuotoa ja yksikkötuen tasoa sovelletaan. Ehdotettu vastaa nykyistä käytäntöä. Laissa asetettaisiin kolmentyyppisiä tuen myöntämisen edellytyksiä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa tuen myöntämisen edellytykseksi ehdotetaan vähintään kolmen viljelykseen soveltuvan peltohehtaarin hallintaa. Puutarhakasvien osalta tukea voidaan kuitenkin myöntää, jos puutarhakasvien viljelyssä oleva pinta-ala on vähintään puoli hehtaaria. Rajoite on tarpeen pienimuotoisen toiminnan ja omatarveviljelyn rajaamiseksi tuen ulkopuolelle.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa ehdotetaan myöntämisen edellytykseksi sitä, että tuotantoa tulisi harjoittaa tavoitteena tuottaa

korjuu- ja markkinakelpoinen sato paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan mukaisesti. Paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan katsotaan sisältävän asianmukaiset viljelystoimenpiteet sekä sadonkorjuuvelvoitteen lukuun ottamatta tiettyjä satovahinkotilanteita. Kohta on tarpeen viljelyn vähimmäistason turvaamiseksi.

Pykälän 2 momentin 3 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi velvoite noudattaa kansallista tukea koskevissa komission päätöksissä tai niiden täytäntöönpanemiseksi annetuissa kansallisissa säädöksissä asetettuja ympäristöehtoja. Ympäristöehdoilla tarkoitetaan vuonna 2001 käytössä olevien tukien osalta kasvinviljelyn tukipäätöksessä tuen myöntämisen ehdoksi asetettua maatalouden ympäristötuen ehtoja vastaavien ehtojen noudattamista ja pohjoisten viljelyalaaan perustuvien tukien ehdoksi kansallisesti asetettujen Euroopan yhteisön kokonaan rahoittaman peltokasvien tukijärjestelmän ympäristöehtojen noudattamista.

Pykälän 3 momentissa valtioneuvostolle ehdotetaan annettavaksi valtuudet säätää tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Erityisesti ehdotuksessa on mainittu tukikelpoisista kasveista päättäminen, tukimuotojen tai tukityyppien ympäristöehtojen sekä niiden sisällön määrittely valtioneuvoston asetuksella. Muita valtioneuvoston asetuksella säädettäviä asioita olisivat esimerkiksi rekisteröintivelvoitteiden noudattamisen asettaminen tuen myöntämisen ehdoksi.

Pykälän 4 momentissa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotetaan annettavaksi valtuudet säätää tuen yksityiskohtaisista tukiperusteista. Erityisesti ehdotuksessa on mainittu viljelykseen soveltuvan pellon, hallinta-ajan ja paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan määrittelystä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

10 §. *Kotieläintalouden tuet.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kotieläintalouden tuesta. Kotieläintalouden tukien yleisiksi määräytymisperusteiksi ehdotetaan säädettäväksi harjoitettavan tuotannon eläin- tai eläinyksikkömäärää taikka tuotantomäärää. Tuki-alue, jolla talouskeskus sijaitsee määräisi puolestaan sen, mitä tukimuotoa ja yksikkö-tuen tasoa sovelletaan. Ehdotettu vastaa nykyistä käytäntöä. Laissa asetettaisiin kahden

tyyppisiä tukien myöntämisen edellytyksiä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan pinta-alavaatimuksen lisäksi kotieläintukien maksamisen edellytykseksi sitä, että tilalla harjoitetaan kotieläintaloutta kullekin tuen perusteena olevalle eläinlajille tavanomaisen tuotantotavan mukaan. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti sitä, että esimerkiksi emolehmiä pidetään tilalla lihantuotantoa varten kasvatettavien vasikoiden tuottamiseen, emakoita pidetään porsaiden tuottamista varten ja uuhilla on tavanomaiseksi katsottavaa karitsatuotantoa. Tuotannon, esimerkiksi porsaiden lukumäärä emakkoa kohti, tulisi olla normaalilla tasolla suhteessa eläinmäärään.

Pykälän 2 momentin 2 kohdalla ei kuitenkaan ole tarkoitus rajata tuettavan tuotannon ulkopuolelle erilaisia uusia kotieläintalouden muotoja, joita harjoitetaan tulonhankkimistarkoituksessa. Tarkoituksena on, että toiminnasta ja sen tulonhankkimisluonteesta tulisi tarvittaessa esittää tarpeellinen selvitys. Tällainen selvitys voisi olla esimerkiksi todistus kuulumisesta ennakonpidätysrekisteriin tuettavan toiminnan osalta. Säännöksen tavoitteena on rajata harrastusluonteinen toiminta tuen ulkopuolelle.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi pellon hallintaa koskevan ehdon soveltamisesta tilanteessa, jossa useat viljelijät yhdessä harjoittavat kotieläintaloutta tai yhteisömuodossa harjoitettavassa kotieläintaloudessa. Ehdotettu vastaa nykykäytäntöä.

Pykälän 4 momentissa rajataan 2 momentin 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle maidon tuotantotuki.

Pykälän 5 momentissa mahdollistetaan vakiintuneen eläinmäärän käyttäminen tuen myöntämisperusteena ylivoimaisen esteen tyyppisissä tilanteissa.

Pykälän 6 momentissa valtioneuvostolle ehdotetaan annettavaksi valtuudet säätää tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Erityisesti esityksessä on mainittu keskimääräisten eläinmäärien laskemisesta, vakiintuneen eläinmäärän käyttämisestä, eläinyksikkörajoitteista sekä ennakkojen maksamisen ehtojen sisällön määrittelystä valtioneuvoston asetuksella. Muita valtioneuvoston asetuksella säädettäviä asioita olisivat esimerkiksi rekisteröintivelvoitteiden noudattamisen asettaminen tuen myöntämisen ehdoksi.

Pykälän 7 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarvittaessa säädettäväksi yksityiskohtaisista tukiperusteista. Momentissa annettaisiin valtuudet ministeriölle säätää muun muassa tavanomaisen tuotantotavan tarkemmasta määrittelystä.

11 §. *Kasvihuonetuotannon tuki.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kasvihuonetuotannon tuesta. Kasvihuonetuotannon tuen yleiseksi määräytymisperusteiksi ehdotetaan säädettäväksi viljelykauden pituus, kasvihuoneiden tekninen taso, viljelykäytössä oleva pinta-ala sekä viljeltävät kasvit. Tukialue, jolla kasvihuone sijaitsee, määräisi sen, mitä tukimuotoa ja yksikkötuen tasoa sovelletaan. Ehdotettu vastaa nykyistä käytäntöä. Laissa asetettaisiin neljäntyyppisiä tuen myöntämisen edellytyksiä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että puutarhatalouden harjoittamiseen käytettävät kasvihuoneet ovat tuen hakijan hallinnassa. Tuen hakija voi hakea tukea vain omalle tuotannolle. Vastaavan tyyppinen hallintaa koskeva edellytys ehdotetaan säädettäväksi kasvintuotannon tukia koskevassa 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja kotieläintalouden tukia koskevassa 10 §:n 2 momentin 1 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että viljelyn tavoitteena on tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan mukaisesti. Viljelijän tulee suorittaa kasvihuoneviljelyssä viljelytapaan kuuluvat toimenpiteet, joihin sisältyy myös sadonkorjuu. Sama edellytys ehdotetaan säädettäväksi myös kasvintuotannon tukia koskevassa 9 §:n 2 momentin 2 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että kasvihuoneiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään tietyn suuruinen. Yhteenlaskettaisiin pinta-alana lasketaan mukaan ne kasvihuoneet ja niiden pinta-alat, jotka ovat tukiehtojen mukaisia. Vähimmäispinta-alavaatimuksesta ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella siten, että se vastaisi ammattimaiseksi viljelyksi katsottavaa vähimmäispinta-alaa.

Pykälän 2 momentin 4 kohdassa ehdote-

taan tuen myöntämisen edellytykseksi, että kasvihuoneet on varustettu lämmityslaitteistolla ja että ne täyttävät tietyt rakenteita ja viljelykautta koskevat tekniset vaatimukset. Kasvihuoneiden rakenteita koskevista vaatimuksista ehdotetaan säädettäväksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Viljelykauden pituuden mukaan kasvihuoneille asetettavia vaatimuksia ovat kasvihuoneiden lämmitys- ja tuuletusjärjestelmiä koskevat vaatimukset, joista myös ehdotetaan säädettäväksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Pykälän 2 momentin 3 ja 4 kohdissa ehdotettujen tuen myöntämisen edellytysten tarkoituksena on rajata tuen ulkopuolelle eiammattimainen pienimuotoinen tuotanto kausiluonteisissa kasvihuoneissa, jotka eivät rakenteeltaan sovellu tukikelpoisten kasvien viljelyyn.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuen myöntävä viranomainen voisi päättää, että tuki myönnetään hakemuksen mukaisena, vaikka tuen myöntämisen edellytykset eivät täyty kasvitaudin, tulipalon tai muun näihin rinnastettavan, tuottajasta riippumattoman syyn vuoksi. Nykykäytäntöä ei ole tältä osin tarkoitus muuttaa.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi tukikelpoisista kasveista, yksikkötuen eriyttämisestä viljelykauden pituuden mukaan, kasvihuoneiden yhteenlasketusta vähimmäispinta-alasta sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Muista tuen ehdoista voidaan mainita esimerkkinä hakijan velvollisuus kuulua Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ylläpitämiin rekistereihin niiden kasvien osalta, joiden markkinointi sitä edellyttää.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäväksi kasvihuoneiden hallinta-ajasta ja hallinnansiirroista, kasvihuoneille asetettavista teknisistä ja viljelykäytössä olevaa pinta-alaa koskevista vaatimuksista, kasvihuoneiden pinta-alan laskemisesta ja ilmoittamisesta, viljelykauden määrittelystä, paikkakunnan tavanomaisesta viljelytavasta kasvihuonetuotannossa sekä muista vastaavanlaisista seikoista. Muusta vastaavanlaisesta seikasta voidaan mainita esimerkkinä viljelysuunni-

telman sisältöä koskevat vaatimukset. Koska kyse olisi yksityiskohtaisista tukiperusteista, maa- ja metsätalousministeriötä voidaan pitää asianmukaisena asetuksenantovaltaa käyttävänä tahona.

12 §. *Puutarhatuotteiden varastointituki.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi puutarhatuotteiden varastointituesta. Puutarhatuotteiden varastointituen yleisiksi määräytymisperusteiksi ehdotetaan säädettäväksi puutarhatuotteet ja niiden varastomäärät, varastointiin käytettävän varaston tekninen taso sekä se, onko tuotanto tuoretuotantoa vai teollisuuden sopimustuotantoa. Tukialue, jolla varastoitavat tuotteet on viljelty, määräisi sen, mitä tukimuotoa ja yksikkötuen tasoa sovelletaan. Ehdotettu vastaa nykyistä käytäntöä. Laissa asetettaisiin viiden tyyppisiä tuen myöntämisen edellytyksiä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että puutarhatuotteiden varastointiin käytettävä varasto on hakijan hallinnassa. Tuenhakija voi hakea tukea vain hallinnassaan olevan varaston tuotteille. Vastaavan tyyppinen hallintaa koskeva edellytys ehdotetaan säädettäväksi kasvintuotannon tukia koskevassa 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa, kotieläintalouden tukia koskevassa 10 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja kasvihuonetuotannon tukea koskevassa 11 §:n 2 momentin 1 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että hakija on itse tuottanut varastoimansa puutarhatuotteet. Tukea myönnettäisiin siis vain omasta tuotannosta. Jos tuotteet olisi ostettu varastoon, tukea ei myönnettäisi. Jos hakijana on tuottajien yhteenliittymä, tuki voitaisiin kuitenkin myöntää yhteenliittymän jäsenten itse tuottamien puutarhatuotteiden yhteenlasketun määrän perusteella.

Pykälän 2 momentin 3 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että puutarhakasvien viljelyala on vähintään puoli hehtaaria. Sama edellytys ehdotetaan säädettäväksi kasvintuotannon tukia koskevassa 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa puutarhakasvien osalta. Tarkoituksena on rajata tuen saajat niihin, jotka elinkeinonaan sekä viljelevät että varastoivat puutarhatuotteita. Kasvintuotannon tukien hakeminen ei kuitenkaan olisi edellytys tämän tuen myöntämiselle.

Pykälän 2 momentin 4 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että hakija pitää varastokirjanpitoa varastossa olevista tuotteista. Varastomäärien ilmoittamisen ja tuen valvonnan kannalta on tarkoituksenmukaista edellyttää hakijan pitävän kirjanpitoa varastossa olevien tuotteiden määristä.

Pykälän 2 momentin 5 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että puutarhatuotteiden varastointiin käytettävä varasto täyttää tietyt tekniset vaatimukset. Etelä-Suomen tukipäätöksen ja pohjoisen tuen päätöksen mukaisesti puutarhatuotteiden varastoinnille myönnettävä tuki on eriytetty sen mukaan, onko varastoissa lämmönsäätely. Tämän perusteella koneellisesti jäähdytettävälle varastoille on maksettu korkeampaa yksikkötukea kuin muille varastoille. Tukea ei olisi tarkoitettu koskemaan varastoja, joita käytetään pääasiassa muiden kuin puutarhatuotteiden varastointiin.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuen myöntävä viranomainen voisi päättää, että tuki myönnetään hakemuksen mukaisena, vaikka tuen myöntämisen edellytykset eivät täyty kasvitaudin, tulipalon tai muun näihin rinnastettavan, tuottajasta riippumattoman syyn vuoksi.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella tukikelpoisista kasveista, varastomäärien laskemisesta ja ilmoittamisesta, yksikkötuen eriyttämisestä varaston teknisen tason ja sen mukaan, onko kyseessä tuoretuotanto vai teollisuuden sopimustuotanto, sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Muista tuen ehdoista voidaan mainita esimerkkinä hakijan velvollisuus kuulua Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ylläpitämiin rekistereihin niiden kasvien osalta, joiden markkinointi sitä edellyttää.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella varaston hallinta-ajasta, varastokirjanpidosta, varaston teknisistä vaatimuksista sekä muista vastaavanlaisista seikoista. Muusta vastaavanlaisesta seikasta voidaan mainita esimerkkinä sellaisesta korjaamattomasta sadosta ilmoittaminen, josta aiotaan hakea tukea. Koska kyse olisi yksityiskohtaisista tukiperusteista, maa- ja metsätalousministeriötä voidaan tällöin pitää asianmukaise-

na asetuksenantovaltaa käyttävänä tahona.

13 §. *Metsämarjojen ja -sienten varastointituki.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi metsämarjojen ja -sienten varastointituesta. Metsämarjojen ja -sienten varastointituen yleisiksi määräytymisperusteiksi ehdotetaan säädettäväksi varastoidut metsämarja- ja -sienilajit sekä niiden määrät.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että hakija toimii marja- tai sienikaupan tai näiden jalostuksen alalla. Tuki on tarkoitettu ammattimaisille metsämarja- ja -sienialalla toimijoille ja tästä tulonhankkimisluonteesta voisi selvityksenä olla esimerkiksi todistus kuulumisesta arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että metsämarjat ja -sienet on poimittu tukeen oikeutetulta alueelta ja niiden alkuperä voidaan osoittaa. Pohjoisen tuen päätöksen mukaan tukea maksetaan ainoastaan pohjoisen tuen alueelta poimituista metsämarjoista ja -sienistä. Jotta tuki voitaisiin kohdistaa pohjoisen tuen alueelta poimitujen metsämarjojen ja -sienten varastointiin, on tarkoituksenmukaista vaatia hakijalta selvitys tuotteiden alkuperästä.

Pykälän 2 momentin 3 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että metsämarjat ja -sienet on varastoitu pohjoisen tuen alueella. Myös tämä edellytys perustuu edellä mainittuun komission päätökseen.

Pykälän 2 momentin 4 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että hakija pitää varastokirjanpitoa varastossa olevista tuotteista. Varastomäärien ilmoittamisen ja tuen valvonnan kannalta on tarkoituksenmukaista edellyttää hakijan pitävän kirjanpitoa varastossa olevien tuotteiden määristä ja niiden alkuperästä.

Pykälän 2 momentin 5 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että metsämarjojen tai -sienten varastointiin käytettävä varasto täyttää tietyt tekniset ja kokoa koskevat vaatimukset. Ehdotetun edellytyksen tarkoituksena on rajata tuen ulkopuolelle ei-ammattimainen vähäisten metsämarja- ja -sienimäärien varastointi.

Pykälän 2 momentin 6 kohdassa ehdotetaan tuen myöntämisen edellytykseksi, että

hakija osoittaa kuittien, kirjanpidon tai muun vastaavan selvityksen perusteella omistavansa ilmoittamansa määrät metsämarjoja ja -sieniä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei metsämarjojen ja -sienten varastointitukeen sovelleta 3 §:n 2 ja 3 momenttia. Hakijan yhteisömuodolle ei siis ehdoteta erityisvaatimuksia.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi tukikelpoisista metsämarjoista ja -sienistä, tukikelpoisista varastointitavoista sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäväksi metsämarjojen ja -sienten alkuperää koskevista selvityksistä, varastokirjanpidosta, varastojen teknisistä ja kokoa koskevista vaatimuksista, varastoitujen metsämarjojen ja -sienten määrien muuntamisesta tuoreita tuotteita vastaaviksi määriksi sekä muista vastaavanlaisista asioista. Koska kyse olisi yksityiskohtaisista tukiperusteista, maa- ja metsätalousministeriötä voidaan pitää asianmukaisena asetuksenantovaltaa käyttävänä tahona.

14 §. *Porotalouden tuet.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi porotaloudelle maksettavan tuen yleisistä jakoperusteista. Tuki voitaisiin myöntää poronmistuksen perusteella luonnolliselle henkilölle tai luonnollisten henkilöiden muodostamalle ruokakunnalle, joka muodostaa yhteisessä taloudessa asuvan perhekokonaisuuden. Porojen omistusoikeus määräytyisi paliskuntien ylläpitämisen poroluettelon perusteella.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi siitä, että edellä 3 §:ssä ehdotettuja hakijaa koskevia tuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä noudatetaan soveltuvin osin porotaloudelle myönnettävän tuen osalta. Tällaisia edellytyksiä ovat lähinnä vain hakijan ikää koskevat edellytykset.

Pykälän 3 momentissa valtioneuvostolle ehdotetaan annettavaksi valtuus asetuksella säätää tuen määrästä sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Tarkoituksena on säätää muun muassa tukeen oikeutavien omistuksessa olevien porojen vähimmäismäärästä, joka kuluvalta poronhoitovuodelta oli 60 eloporoa. Ehdotukset vastaavat

nykykäytäntöä.

15 §. *Muut kansalliset tuet.* Ehdotetussa pykälässä on valtioneuvostolle tarkoitus antaa valtuudet säätää tuen myöntämisen perusteista muissa kuin 9—14 §:ssä ehdotetuissa tuissa. Valtioneuvosto säätäisi tuen myöntämisen ehdoista, tuen myöntämismenettelyistä, tuen kestoajasta sekä muista vastaavista tuen myöntämiseen liittyvistä asioista. Valtuudet ovat tarpeen, koska näiden tukimuotojen ja tukityyppien erilaisesta sisällöstä johdettu ei ole mahdollista lailla säätää tuenjako-perusteista. Yksittäisten tukien osalta annettavissa valtioneuvoston asetuksissa olisi kuitenkin tarkoituksena mahdollisuuksien mukaan seurata 9—14 §:ssä säädettyjen tukien myöntämiseksi asetettuja ehtoja.

Myös mahdolliset uudet tukimuodot tulisi voida sisällyttää lain soveltamisalaan. Kohdan perusteella maksettavat tukimuodot voivat muuttua eikä niitä voida tyhjentävästi luetteloida. Vuonna 2001 ehdotetun pykälän tarkoitettavia tukia ovat maidon- ja lihan kuljetusavustukset, mehiläistalouden pesäkohmainen tuki, yhteisön emolehmäpalkkioon liittyvä ylimääräinen kansallinen emolehmäpalkkio, maatalousyrittäjien opintoraha sekä väliaikainen tulotuki tuotannonsuunnan vaihdon yhteydessä.

Nykyisin vastaava valtuus on annettu tukilain 7 a §:ssä. Vastaavan tapaisen avoimen valtuuden yritysten tukemisen osalta asetettavien tuen myöntämisen ehtojen osalta sisältää muun muassa yritystoiminnan tukemisesta annettu laki (1068/2000), jossa valtioneuvostolla on laajat valtuudet antaa tarkempia säännöksiä. Esimerkiksi mainitun lain 5 §:ssä annetaan valtioneuvostolle säädöksenantovalta siitä, missä muodossa tuki annetaan ja minkälaisiin tarkoituksiin.

4 luku. Tukien alentaminen ja epääminen

16 §. *Yleiset alentamisperusteet.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien yleisistä alentamis- ja epäämisperusteista.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan hakemuksessa ilmoitetut virheelliset tai harhaanjohtavat tiedot olisivat peruste tuen alentamiselle tai epäämiselle. Jos virheen voidaan kokonaisuutena arvioida olevan vähäinen ei-

kä tekoon liity tahallisuutta, tuki voitaisiin myöntää todetun tilanteen mukaisesti siten kuin asiasta valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan perusteella tukea alennetaan tai se voidaan jättää maksamatta, jos hakija ei ole noudattanut tuensaamiselle asetettuja ehtoja.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan hakemuksen saapuminen viranomaiselle myöhästyneenä olisi peruste tuen alentamiselle tai yli 25 kalenteripäivän jälkeen tuen myöntämättä jättämiselle. Hakemuksen myöhästymiselle asetettavat seuraamukset olisivat perusteltuja, jotta tukijärjestelmän toimivuus ja hakijoiden yhdenvertainen kohtelu voidaan turvata. Kaikkien hakemusten palauttaminen ja tietokantaan tallentaminen määräajassa on välttämätöntä esimerkiksi valvontaotantojen onnistumisen ja eräiden tukien lopullisen suuruuden määrittämisen vuoksi. Ehdotetussa 17 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi myöhästymisseuraamusten yksityiskohdista.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan perusteella tukea voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos hakija on ryhtynyt järjestelyihin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on tukiehtojen kiertäminen. Kohtaa voitaisiin soveltaa esimerkiksi tapauksiin, joissa hakija on keinotekoisesti jakanut tuotantoa erillisten tuen hakijoiden nimiin ilmeisenä tarkoituksenaan kiertää hakijakohtainen tukikelpoisten eläinten enimmäismäärää koskeva rajoite.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamuksista tilanteissa, joissa hakijan toiminta voidaan katsoa tahalliseksi tai johtuvan törkeästä huolimattomuudesta. Tällöin muiden valvontaseuraamusten jälkeen muutoin myönnettävän tuen määrää alennettaisiin enintään 20 prosentilla tai törkeissä tapauksissa enintään 100 prosentilla. Muilla valvontaseuraamuksilla tässä yhteydessä tarkoitetaan lain 17—24 §:ssä tarkoitettuja seuraamuksia.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kotieläintalouden tukeen kohdistuvat seuraamukset silloin, kun hakija tai hänen perheyrityksensä jäsen on syyllistynyt momentissa mainittuun rangaistavaan tekoon.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamus eläinten lääkintään käytettävien aineiden luvottomasta hallussapidosta

ja käytöstä. Kielletyistä aineista on säädetty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella eräiden lääkeaineiden käytön kieltämisestä eläimille n:o 743/1997 (muut. 935/1998, 510/2000), jolla on kansallisesti voimaansaatettu tiettyjen hormonaalista tai tyrostaattista vaikutusta omaavien aineiden ja beta-agonistien käytön kieltämisestä kotieläintuotannossa ja direktiivien 81/602/ETY, 88/146/ETY ja 88/299/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 96/22EY.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmat säännökset tuen yleisistä alentamisperusteista ottaen huomioon se, mitä asiasta on ehdotetussa pykälässä säädetty.

17 §. *Myöhästymissaamukset.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi seuraamukset tapauksissa, joissa kansallista tukea koskeva hakemus on myöhästynyt. Peruseriaatteiltaan esitetyt seuraamukset ovat yhtäläiset Euroopan yhteisöjen kokonaan tai osittain rahoittamille tuille yhteisölaainsäädännössä asetettujen seuraamusten kanssa. Kansallisten tukien myöhästymissäännökset ovat kuitenkin yhteisön tukimuotoja lievemmat. Yhteisötuista poiketen kansallisissa tuissa ei lasketa eri tukihakulomakkeiden myöhästympäiviä yhteen vaan seuraamus määräytyy eniten myöhässä olevan lomakkeen perusteella. Myöskään tukihakemuksen liitteen myöhästyminen ei alenna kansallista tukea. Ehdotettu vastaa nykykäytäntöä.

Pykälän 1 ja 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamukset kasvintuotannon tukia ja kasvihuonetuotannon tukea, puutarhantuotteiden varastointitukea ja metsämarjojen ja -sienten varastointitukea sekä kotieläintalouden tukia koskevan hakemuksen myöhästyessä. Myöhästyneen kotieläintalouden tuen ennakkoa koskevan hakemuksen perusteella tuen ennakkoa ei kuitenkaan maksettaisi. Ennakon osalta ei ole katsottava hakijan oikeusaseman vaativan vastaavaa lisäturvaa myöhästyminen tapauksia kohtaan kuin varsinaisten tukihakemusten yhteydessä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myöhästymissaamukset puutarhantuotteiden varastoinnille maksettavaan tukeen liittyvän varastoilmoituksen myöhästyessä.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädet-

täväksi menettelystä silloin, kun tukea haetaan useammalla lomakkeella hakukertaa kohden.

Pykälän 5 momentin mukaan myöhästymissaamuksia sovelletaan ainoastaan tukihakemuslomakkeeseen, mutta ei muihin vaadittaviin lomakkeisiin tai liitteisiin. Tuen maksun edellytyksenä on kuitenkin kaikkien tarvittavien asiakirjojen toimittaminen. Jos tuen myöntämisen edellytykseksi olisi erikseen säädetty jonkin yksittäisen liitteen palauttaminen nimen omaisesti yhdessä tukihakemuksen kanssa, liitteen myöhästyminen aiheuttaisi myöhästymissaamuksia kuten varsinainen hakemuskin.

Pykälän 6 momentin perusteella myöhästymissaamuksia ei sovellettaisi tapauksiin, joissa hakemus tai muu tuen hakemiseen liittyvä asiakirja on myöhästynyt ylivoimaisen esteen vuoksi. Ylivoimaisina esteinä voidaan pitää vain sellaisia yleisesti oikeuskäytännössä hyväksytyjä tapauksia, joissa este on sen luonteinen, että hakijalla ei ole ollut mahdollista käyttää asiasta. Tuen myöntävä toimivaltainen viranomaisarvioi saadun selvityksen perusteella tapauskohtaisesti, täytyvätkö ylivoimaisen esteen tunnusmerkit. Ylivoimaisen esteen käsite ei tässä yhteydessä ole täysin yhteneväinen Euroopan yhteisön kokonaan tai osittain rahoittamien tukien ylivoimaisen esteen käsitteen kanssa, vaikkakin pääsääntöisesti kaikki näissä tuissa ylivoimaiseksi esteeksi katsottavat syyt voidaan hyväksyä myös kansallisten tukien yhteydessä.

18 §. *Valvontasaamukset kasvintuotannon tuissa pinta-alan ja todetun kasvin osalta.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi pääperiaatteet menettelystä tapauksissa, joissa valvonnassa todettu pinta-ala tai kasvi poikkeaa hakijan tukihakemuksessaan ilmoittamasta. Ehdotettu säännös vastaa sisällöltään nykykäytäntöä.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisperusteista silloin, kun todettu pinta-ala poikkeaa hakijan ilmoittamasta. Pinta-alaerosta aiheutuvat valvontasaamukset kasvaisivat todetun ja ilmoitetun pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvessa. Suhteellisella erotuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä todetun ja ilmoitetun pinta-alan erotuksen suhdetta todettuun pinta-

alaan. Suhteellisen erotuksen ollessa yli 50 prosenttia tukimuodon tai tukityypin osalta, tukea ei myönnettäisi. Tätä pienemmistä pinta-alaeroista aiheutuvista seuraamuksista ehdotetaan säädettäväksi pykälän 4 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentin perusteella ehdotetaan säädettäväksi menettelystä tapauksissa, joissa todettu kasvi poikkeaa hakijan ilmoittamasta ja todettu kasvi on oleellisesti matalamman tukitason kasvi. Tällöin myönnettävää tukea voitaisiin alentaa määrällä, joka vastaa todetulle kasville myönnettävän tuen alentamista vähintään 10 prosentilla, mutta kuitenkin enintään 50 prosentilla. Tukitasoeroa voitaisiin pitää oleellisena, jos todetun kasvin yksikkötuki on vähintään kolmasosan ilmoitetun kasvin yksikkötukea alempi.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtioneuvoston asetuksella mahdollisuus poiketa pykälän 1 momentin valvontaseuraamuksista. Tämä olisi tarpeen esimerkiksi sonnien ja emolehmien kansallisten eläinyksikkötukien edellytyksenä olevan rehualan osalta. Kasvintuotannon tukien valvontaseuraamusten soveltaminen myös rehualan osalta saattaisi johtaa todettuun pinta-alaeroon suhteutettuna kohtuuttoman ankaariin seuraamuksiin eläintukien menetysten muodossa. Poikkeus 1 momentin seuraamuksista olisi tarpeen myös eräissä tapauksissa valvontaseuraamusten yhteensovittamiseksi ja yksiselitteisen valvontatuloksen määrittämiseksi.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtuudet valtioneuvostolle asetuksella säätää yksityiskohtaisista tuen alentamisperusteista silloin, kun todettu pinta-ala tai kasvi poikkeaa hakijan ilmoittamasta.

19 §. *Valvontaseuraamukset kasvintuotannon tuissa viljelytavan ja ympäristöehtojen osalta.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi valvontaseuraamukset silloin, kun hakijan viljelytapa ei täytä paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan vaatimuksia tai hakija ei ole noudattanut tuen saamiselle asetettuja ympäristöehtoja.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamukset paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan vaatimuksen noudattamatta jättämisestä. Tällöin kyseistä lohkoa ei oteta huomioon tuen myöntämisen perustee-

na olevaa pinta-alaa määrättäessä. Jos tukimuodon tai tukityypin viljelytapaa koskevien laiminlyöntien johdosta hylättyjen lohkojen kokonaisala ylittää 50 prosenttia todetusta pinta-alasta, tukea ei myönnettäisi lainkaan.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yleisperiaatteista, joita noudatetaan tapauksissa, joissa hakija ei ole noudattanut tuen ehtona olevia ympäristöehtoja. Tällöin tukea alennettaisiin määrällä, joka on suhteessa todettujen puutteiden tai laiminlyöntien määrään ja vakavuuteen. Eräissä tapauksissa seuraamus voisi olla myös kiinteämääräinen. Seuraamus voisi tukimuodosta tai tukityypistä riippuen kohdistua joko yksittäisen perus- tai kasvulohkon tukeen tai hakijan kaikkiin kyseiseen tukimuotoon tai -tyyppiin kuuluvien perus- ja kasvulohkojen tukeen.

Pykälän 3 momentin mukaan tapauksissa, joissa kaikkiin kyseiseen tukimuotoon tai -tyyppiin kuuluviin perus- ja kasvulohkoihin kohdistuvien seuraamusten yhteenlaskettu määrä ylittää 50 prosenttia, tukea ei myönnettäisi.

Pykälän 4 momentissa valtioneuvostolle ehdotetaan annettavaksi valtuus asetuksella antaa tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista.

20 §. *Valvontaseuraamukset kotieläintalouden tuissa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi pääperiaatteet kotieläintalouden tukien valvontaseuraamusten osalta.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yleisperiaatteesta silloin, kun todettu eläinmäärä on ilmoitettua pienempi. Tällöin tuen maksun perustana eläinmäärää alennetaan ilmoitetun ja todetun eläinmäärän suhteellisen erotuksen suuruuden perusteella. Suhteellisella erotuksella tarkoitetaan ilmoitetun ja todetun eläinmäärän erotuksen suhdetta todettuun eläinmäärään. Alennus kasvaa erotuksen kasvaessa. Jos eläinten laskentapäivänä tai muuna tuen määräytymisajanjaksona suhteellinen erotus on yli 40 prosenttia, kyseisen laskentapäivän tai ajanjakson eläinmäärä merkitään nolllaksi tukea määrättäessä. Tätä pienemmistä eläinmäärien eroista aiheutuvista seuraamuksista ehdotetaan säädettäväksi pykälän 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamuksista tapauksissa, joissa

tuotantoa ei ole harjoitettu eläinten tavanomaisen tuotantotavan mukaisesti. Esimerkkinä ehdotetun 10 §:n 2 momentin 2 kohdan noudattamatta jättämisestä aiheutuvista seuraamuksista käytännössä voisi olla tilanne, jossa valvonnassa todetaan, että eläimiä on pidetty pelkästään tukien saamista varten. Tällöin kyseisen eläinlajin tukea ei myönnettäisi tukivuodelta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan valtioneuvostolle annettavaksi valtuus antaa asetuksella tarkemmat säännökset kotieläintalouden tukien alentamisperusteista.

21 §. *Valvontaseuraamukset kasvihuone- tuotannon tuessa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kasvihuone- tuotannon tuen valvontaseuraamuksista.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisesta silloin, kun tukikelpoisten kasvihuoneiden pinta-ala todetaan pienemmäksi kuin hakemuksessa on ilmoitettu. Myönnettävää tukea alennettaisiin siten, että alennus suurensi ilmoitetun ja todetun pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvaessa. Suhteellisella erotuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä todetun ja ilmoitetun pinta-alan erotuksen suhdetta todettuun pinta-alaan. Suhteellisen erotuksen ollessa yli 20 prosenttia tukea ei myönnettäisi. Tätä pienemmistä pinta-alaeroista aiheutuvista seuraamuksista ehdotetaan säädettäväksi pykälän 4 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisesta tilanteissa, joissa hakija olisi hakenut korkeamman yksikkötuen mukaista tukea, mutta kasvihuoneiden todettaisiin korkeampaa yksikkötukea koskevien teknisten vaatimusten sijasta täyttävän ainoastaan alemmaa yksikkötukea koskevat tekniset vaatimukset. Tukea alennettaisiin tällöin siten, että ensin laskettaisiin myönnettävän tuen määrä alemman yksikkötuen mukaan, jonka jälkeen myönnettävää tukea vielä alennettaisiin.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei tukea myönnettäisi tuotantoalalle, jota ei olisi viljelty kasvihuone- tuotannolle säädettävän paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan mukaisesti. Tuki jätettäisiin kokonaan myöntämättä, jos viljelytapaa ei olisi noudatettu yli 50 prosentilla kokonaiskasvi- huonealasta.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin yksityiskohtaisista tuen alentamis- perusteista kasvihuone- tuotannon tuessa.

22 §. *Valvontaseuraamukset puutarhatuot- teiden varastointituessa.* Pykälässä ehdote- taan säädettäväksi puutarhatuotteiden varas- tointituen valvontaseuraamuksista.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisesta silloin, kun hake- muksessa tai erillisessä varastomäärä koske- vassa ilmoituksessa varastomäärät on ilmoit- tettu suuremmiksi kuin todetut varastomää- rät. Tukea alennettaisiin siten, että alennus suurenee ilmoitettujen ja todettujen varasto- määrien suhteellisen erotuksen kasvaessa. Suhteellisella erotuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä todetun ja ilmoitetun varastomää- rän erotuksen suhdetta todettuun varastomää- rään. Suhteellisen erotuksen ollessa yli 20 prosenttia tukea ei myönnettäisi. Tätä pie- nemmistä varastomäärien eroista aiheutuvista seuraamuksista ehdotetaan säädettäväksi py- kälän 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisesta tilanteissa, joissa hakija olisi hakenut korkeamman yksikkötue- en mukaista tukea, mutta varaston todettaisiin korkeampaa yksikkötukea koskevien teknisten vaatimusten sijasta täyttävän ainoastaan alemmaa yksikkötukea koskevat tekni- set vaatimukset. Tukea alennettaisiin tällöin siten, että ensin laskettaisiin myönnettävän tuen määrä alemman yksikkötuen mukaan, jonka jälkeen myönnettävää tukea vielä alen- nettaisiin.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin yksityiskohtaisista tuen alentamis- perusteista puutarhatuotteiden varastointitu- essa.

23 §. *Valvontaseuraamukset metsämarjo- jen ja -sienten varastointituessa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi metsämarjojen ja -sienten varastointituen valvontaseuraamuksista.

Pykälän 1 momentin mukaan ehdotetaan säädettäväksi tuen alentamisesta silloin, kun hakemuksessa ilmoitetut varastomäärät ovat suurempia kuin todetut varastomäärät. Tukea alennettaisiin siten, että alennus suurenee il-

moitettujen ja todettujen varastomäärien suhteellisen erotuksen kasvaessa. Suhteellisella erotuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä todetun ja ilmoitetun varastomäärän erotuksen suhdetta todettuun varastomäärään. Suhteellisen erotuksen ollessa yli 20 prosenttia tukea ei myönnettäisi. Tätä pienemmistä varastomäärien eroista aiheutuvista seuraamuksista ehdotetaan säädettäväksi pykälän 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuki jätettäisiin myöntämättä, jos ilmoitettujen metsämarja- tai -sienilajien alkuperästä ei saada luotettavaa tietoa. Jos esimerkiksi mustikan alkuperää koskeva selvitys osoittautuisi harhaanjohtavaksi, tukea ei myönnettäisi mustikan osalta. Muista hakijan ilmoittamista tukikelpoisista tuotteista tuki voitaisiin maksaa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin yksityiskohtaisista tuen alentamisperusteista metsämarjojen ja -sienten varastointituessa.

24 §. *Valvontaseuraamukset muissa tuissa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi valvontaseuraamuksista ehdotetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen tukien osalta. Näitä tukia koskisivat tämän ehdotetun lain 16 §:n 1 ja 2 momenteissa säädetyt tuen yleiset alentamis- ja epäämisperusteet. Niitä koskevat yksityiskohtaiset säännökset ehdotetaan annettavaksi valtioneuvoston asetuksella.

5 luku. Erinäiset säännökset

25 §. *Hakumenettely.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi eräistä tukien hakumenettelyyn liittyvistä seikoista. Tukien myöntäminen edellyttää sitä, että tukea haetaan kirjallisesti toimivaltaiselta maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Pykälällä ei ole tarkoitus sulkea pois mahdollisia tulevia sähköisiä tuen hakemisen muotoja, vaan niistä noudatetaan, mitä sähköisestä asioinnista hallinnossa annetussa laissa (1318/1999) säädetään. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriölle annettavaksi valtuus päättää tukien hakuajoista sekä pykälän 1 momentissa tarkoitetuista viranomaisista. Meijerin toimiessa tuen välittäjänä tuotantotuki voitaisiin maksaa ilman erillistä hake-

musta jäljempänä 26 §:ssä ehdotetulla tavalla.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännös, joka mahdollistaisi postitse toimitettujen hakemusten tai muiden tuen hakemiseen liittyvien asiakirjojen kohdalla postileiman käyttämisen arvioitaessa sitä, onko hakemus tai muu tuen hakemiseen liittyvä asiakirja toimitettu määräaikaan mennessä. Ehdotettu vastaa nykykäytäntöä ja verotusmenettelyä.

26 §. *Maidon tuotantotuen maksatus meijerin välityksellä.* Pykälässä esitetään säädettäväksi maidon tuotantotuen maksatuskäytännöstä meijereiden välityksellä.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että meijerit voisivat nykykäytännön mukaisesti toimia maidon tuotantotuen välittäjinä tuottajille. Pykälässä ei ole tarkoituksena kuitenkaan siirtää norminantovaltaa meijereille, vaan kyseessä on vain tuen teknisestä maksatusmenettelystä tehtävä yleissäännös. Maksatusmenettelystä johtuen myös tuen alentamista ja epäämistä koskevia 17 ja 20 §:ää ei sovellettaisi maidon tuotantotukeen.

27 §. *Poikkeuksien myöntäminen.* Pykälässä ehdotetaan annettavaksi valtuus päättää poikkeuksista. Pykälässä on tyhjentävästi lueteltu ne tukiehdot, joista voidaan myöntää poikkeus.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtuus myöntää poikkeuksia ehdotetun lain 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetyistä edellytyksistä luonnolliselle henkilölle asetettua ikäedellytystä lukuun ottamatta. Tuen saajaa koskevia säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että yhteisömuodossa vähintään yhden viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan on oltava luonnollinen henkilö. Tukijärjestelmien ennakoitavuuden vuoksi on syytä mahdollistaa tuenhakijan tukikelpoisuus tapauksissa, joissa tuenhakija on saanut kansallista tukea ennen ehdotetun lain voimaantuloa. Pykälän 1 momenttia sovellettaisiin myös tapauksiin, joissa maa- tai puutarhataloutta harjoitetaan yhteisömuodossa ja kaikki yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat luonnollisia henkilöitä, mutta yritysmuodon erityispiirteiden vuoksi ei ole osoitettavissa yksittäistä henkilöä, joka itse harjoittaisi maa- tai puutarhataloutta. Esimerkkinä tämäntyyppisestä poikkeuksesta olisi

meijeriosuuskunnan ylläpitämä sikatalouden harjoittaminen.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtuus myöntää poikkeus 10 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetystä viljelykseen soveltuvan pellon hallintaa koskevasta edellytyksestä. Poikkeusta myönnettäessä olisi ensisijaisesti arvioitava hakijan mahdollisuudet hankkia tarvittava määrä viljelykseen soveltuvaa peltoa kohtuulliselta etäisyydeltä. Silloin, kun viljelykseen soveltuvaa peltoa ei ole hankittavissa, poikkeus voidaan myöntää, jos kotieläintaloutta harjoitetaan tulonhankkimistarkoituksessa tai tuen myöntämiseksi on muita vastaavanlaisia erityisiä syitä. Säännöksen tavoitteena on rajata poikkeusten ulkopuolelle harrastusluonteinen eläintenpito. Sonnien ja emolehmien eläinlääkintöedellytyksenä olevasta rehualavaimuksesta poikkeusta ei voida myöntää.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että poikkeus voitaisiin myöntää 11 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista kasvihuoneiden rakenteita koskevista teknisistä vaatimuksista. Harkinnassa tulee ottaa huomioon viljeltävät kasvit, rakennusmateriaalien sopivuus sekä muut vastaavat seikat kuten esimerkiksi paikkakunnan tavanomainen viljelytapa. Poikkeus koskee esimerkiksi tilanteita, joissa tukikelpoisen kasvin viljelyä voidaan harjoittaa kasvihuoneessa, joka ei täytä kasvihuoneen rakenteelle asetettuja vaatimuksia katteen osalta.

28 §. *Hallinnansiirrot.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tukien myöntämisestä eräissä hallinnansiirtotapauksissa.

Pykälän 1 momentin perusteella sukupolvenvaihdoksissa ja muissa koko tilan hallinnansiirroissa tuet voitaisiin maksaa jatkajalle, jos hallinto-oikeuden siirto on tapahtunut erikseen määrättävään päivään mennessä. Aikarajan asettaminen hallinnansiirroille on tarpeen, jotta tukihallinto ehtisi käsitellä hallinnansiirron ennen tukien maksatusten alkamista.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi menettelyistä tapauksissa, joissa hallinto-oikeus siirtyy tuen hakijan kuoleman vuoksi. Näissä tapauksissa uuden haltijan katsottaisiin täyttävän tuen saamiselle ehdotetun lain 3 §:ssä asetetut edellytykset, jos tuen aiempi hakija on ne täyttänyt tukihake-

muksen jättöhetkellä. Poikkeus ei kuitenkaan ulottuisi tukivuotta pidemmälle ajanjaksolle. Ehdotetulla säännöksellä luodaan edellytykset tuotannon jatkamiselle tuen hakijan kuolemantapauksessa.

Pykälän 3 momentissa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotetaan valtuuksia antaa tarkempia säännöksiä pykälässä säädettyjen hallinnansiirtojen yksityiskohtaisista edellytyksistä, ajankohdista ja muista vastaavanlaisista seikoista.

6 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

29 §. *Voimaantulo.* Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Lailla kumottaisiin voimassa oleva laki maa- ja puutarhatalouden kansallisesta tuesta (1059/1994) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tavanomaisesta valtuudesta ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin ennen lain voimaantuloa. Tämä on tarpeellista tukien keskeytyksettömän hallinnon varmistamiseksi.

30 §. *Siirtymäsäännökset.* Siirtymäsäännöksissä ehdotetaan säädettäväksi siitä, että ennen ehdotetun lain voimaan tuloa vireille tulleet asiat ratkaistaisiin hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen lain mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimivalta säilyisi maa- ja metsätalousministeriöllä ja 27 §:ssä tarkoitettut poikkeukset myöntäisi maa- ja metsätalousministeriö Maaseutuvirastosta annetun lain (/200) voimaantulon jälkeen toimivaltainen viranomainen olisi Maaseutuvirasto.

Pykälän 3 momentin perusteella maa- ja metsätalousministeriön antamat määräykset, ohjeet, päätökset ja asetukset, joiden antaminen sisällöllisesti esitetään siirrettäviksi virastolle, jäisivät voimaan, kunnes virasto maa- ja metsätalousministeriö toisin päättää.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetun lain nojalla annettavilla valtioneuvoston asetuksilla esitetään annettavaksi tarkemmat säännökset tukien määräytymis-

perusteista, joita muun muassa olisivat tukien määrä, yksikkötukien taso, tukialueet, tuen saamiselle asetettavat ehdot ja rajoitteet sekä muut vastaavat ja tuen yleiset määräytymisperusteet. Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset tukien alentamisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella esitetään annettavaksi säädöksiä tukijärjestelmän toimeenpanoon liittyvistä yksityiskohtaisista seikoista, joita olisivat muun muassa pellon tai kasvihuoneen hallinta-aika, paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan ja eläinten tavanomaisen tuotantotavan määrittely, vaadittava kirjanpito, kasvihuoneille asetettavat tekniset vaatimukset ja muut vastaavat seikat.

Maaseutuvirastolle esitetään annettavaksi valtuus antaa tarkempia määräyksiä muun muassa tukien ja palkkioiden hakemis-, myöntämis-, maksamis- ja valvontamenettelystä siten kuin siitä ehdotetussa laissa on erikseen säädetty. Maaseutuvirasto myöntäisi myös ehdotetun lain 27 §:ssä tarkoitetut tukiedellytyksiä koskevat poikkeukset.

3. Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Lain täytäntöönpanoon liittyviin toimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä jo ennen kuin ehdotettu laki tulee voimaan.

4. Säättämisjärjestys

Ehdotetun lain 3 ja 4 luvuissa ovat tukien määräytymisperusteita sekä tukien alentamista ja epäämistä koskevat säännökset, jotka sisältävät yksilölle tuensaajana kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Lakiehdotuksen ei voida katsoa puuttuvan perustuslailla suojattuihin seikkoihin. Asian periaatteellisen merkityksen vuoksi hallitus pitää kuitenkin suotavana, että Eduskunta pyytää esityksestä perustuslakivaliokunnan lausunnon.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämän lain nojalla voidaan valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa myöntää maa- ja puutarhataloudelle Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87—89 artiklan tai muun Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaista kansallista tukea.

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettäviin Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamiin tukiin ja palkkioihin, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) tai kolttalain (253/1995) perusteella maksettaviin tukiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *tukivuodella* sitä kalenterivuotta, jonka perusteella yksikkötuki määräytyy;
- 2) *puolisoilla* aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;
- 3) *nuorella viljelijällä* tuen hakijaa, joka tai jonka puoliso on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä alle 40-vuotias;

4) *peruslohkolla* hakijan viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa esimerkiksi kunnan raja, tukialueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie tai metsä;

5) *kasvulohkolla* yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä aluetta, jolla viljellään yhtä kasvilajia tiettyä tarkoitusta varten, jota kesannoidaan tai jota käytetään muihin tarkoituksiin;

6) *tukimuodolla* Euroopan yhteisön tiettyä tarkoitusta varten hyväksymää kansallista tukijärjestelmää;

7) *tukityypillä* tukimuodon osana olevaa tietyn tuotannon tai toiminnan perusteella määräytyvää yksittäistä tukea;

8) *perheyriityksen jäsenellä* maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 1 a §:ssä tarkoitettua perheyriityksen jäsentä;

9) *kasvintuotannon tuella* tukea, jota myönnetään avomaalla tapahtuvalle maatalous- ja puutarhakasvien tuotannolle; sekä

10) *kotieläintalouden tuella* tukea, jota myönnetään eläinten lukumäärän, tuotantomäärän tai muulla vastaavalla perusteella.

3 §

Hakijat

Tukea voidaan myöntää Suomessa harjoitettavaan tuotantoon tai toimintaan hakijalle, joka on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) hakija tai hänen puolisonsa on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä

nä vähintään 18-vuotias, mutta ei yli 65-vuotias; tai

2) useamman luonnollisen henkilön yhdessä harjoittaessa maa- tai puutarhataloutta tai yhteisömuodossa harjoitettavassa toiminnassa vähintään yksi maa- tai puutarhataloutta itse harjoittava viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas on sellainen luonnollinen henkilö, joka täyttää 1 kohdassa säädetyn edellytyksen.

Sen estämättä, mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, tukea voidaan myöntää alle 18-vuotiaalle hakijalle, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän harjoittaa maa- tai puutarhataloutta yhteisömuodossa tai yhdessä vanhempiansa tai toisen heistä kanssa taikka, jos tuen myöntämiseen on muita näihin rinnastettavia erityisiä syitä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa säädetty edellytykset eivät koske julkisoikeudellista yhteisöä, koulutilaa eikä vankilatilaa.

Nuorille viljelijöille tarkoitettuja tukia voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat sellaisia luonnollisia henkilöitä, jotka täyttävät 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetun ikää koskevan edellytyksen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin tässä pykälässä hakijalle säädetystä edellytyksistä.

4 §

Yhteisön lainsäädännön huomioon ottaminen

Tukien käyttöönotto edellyttää Euroopan yhteisön hyväksyntää. Tukien määrää tai niiden myöntämisen edellytyksiä muutetaan Euroopan yhteisön tekemän päätöksen perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään Euroopan yhteisön asettamien tukiehtojen toimeenpanosta.

5 §

Muiden säännösten soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuen myöntämisessä, maksamisessa, takaisinperinnässä, oikaisussa, valvonnassa ja muu-

toksenhaussa noudatetaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettua lakia (1336/1992).

Maaseutuviraston määräyksenannossa noudatetaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 13 §:ää.

2 luku

Tukimuodot ja niistä päättäminen

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisenä tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille;

2) pohjoista tukea kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle sekä maidon ja lihan kuljetusavustusta;

3) kasvinviljelyn kansallista tukea kasvintuotannolle; sekä

4) muita kuin 1—3 kohdassa tarkoitettuja maa- ja puutarhatalouden tukia.

7 §

Tuen määrä ja tukialueet

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukien määristä, yksikkötukien tasoista sekä tukialueista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös sopimukseen tai sitoumukseen perustuvien tukien ehdoista.

Eri tukimuodoissa tarkoitetuksi saaristoksi voidaan katsoa sellainen kunta tai kunnan osa-alue, jolta ei ole kiinteää kulkuyhteyttä yleiselle tielle sekä alueet, joilta kiinteä yhteys kuntakeskukseen on kohtuuttoman pitkä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään saaristoksi luettavista osa-alueista.

Tukea ei makseta, jos myönnetty määrä tu-

kivuodelta on hakijaa ja tukimuotoa tai tukityyppiä kohti pienempi kuin 84 euroa. Tuen ennakkoa ei kuitenkaan makseta, jos maksettava ennakon määrä on pienempi kuin 500 euroa.

8 §

Neuvottelumenettely

Kansallisia tukia koskevien esitysten tekemisestä Euroopan yhteisölle neuvotellaan ja sovitaan valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa. Neuvottelut aloitetaan viipymättä jommankumman osapuolen pyynnöstä. Valtioneuvosto määrää valtion edustajat neuvotteluihin.

Jos sopimusta ei saada aikaan maa- ja metsätalousministeriön erikseen asettamassa määräajassa, valtioneuvosto päättää esityksen tekemisestä Euroopan yhteisölle.

Neuvotteluissa voidaan käsitellä myös muita kuin kansalliseen tukeen liittyviä kysymyksiä.

3 luku

Tukien määräytymisperusteet

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuet määräytyvät viljeltävän kasvin viljelyalan tai tuotantomäärän perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella peruslohko tai kasvulohko sijaitsee.

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai jos on kysymys puutarhakasvien tuesta vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa;

2) viljelyn tavoitteena on tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan mukaisesti; sekä

3) hakija on viljelyssä noudattanut kansallisia tukia koskevissa Euroopan yhteisöjen komission päätöksissä tai niiden täytäntöön-

panemiseksi annetuissa kansallisissa säädöksissä tukimuoto- ja tukityyppiä kohtaisesti säädettyjä ympäristöehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukikelpoisista kasveista, tukimuodoista ja tukityypeistä, joissa on noudatettava 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja ympäristöehtoja, näiden ehtojen sisällöstä sekä muista tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään viljelykseen soveltuvan pellon määritelmästä ja hallinta-ajasta, paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan määrittelystä sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

10 §

Kotieläintalouden tuet

Kotieläintalouden tuet määräytyvät harjoitettavan tuotannon eläinmäärän, eläinyksikkömäärän tai tuotantomäärän perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella talouskeskus sijaitsee.

Kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa; sekä

2) kotieläintaloutta harjoitetaan tuen perusteena olevalle eläinlajille tavanomaisen tuotantotavan mukaisesti.

Sen estämättä, mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään voidaan kotieläintalouden tukia myöntää, jos kyse on usean viljelijän yhdessä harjoittamasta kotieläintaloudesta tai yhteisömuodossa harjoitettavasta kotieläintaloudesta ja jos vähintään yksi viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas täyttää mainitussa kohdassa säädetyn edellytyksen.

Mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, ei sovelleta maidon tuotantotukeen.

Jos eläinmäärä tuen määräytymisajankohdalla on tulipalon, eläintaudin tai muun vastaavan hakijasta riippumattoman syyn takia tilapäisesti vähintään kolmasosan pienempi kuin vakiintunut eläinmäärä, tuen myöntämisperusteena voidaan käyttää tuen määräytymisajankohtana vakiintunutta eläinmäärää.

Tämä edellyttää kuitenkin, että tuotanto on jatkuvaa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta, vaikiintuneen eläinmäärän käyttämisestä tuen määräytymisen perusteena, eläinten tilallapitoajasta, eläinyksikkörajoitteista, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään eri eläinlajien tavanomaisesta tuotantotavasta, pidettävästä kirjanpidosta, tukikelpoisten eläinten määritelmistä sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

11 §

Kasvihuonetuotannon tuki

Kasvihuonetuotannon tuki määräytyy viljelykauden pituuden, kasvihuoneiden teknisen tason, viljelykäytössä olevan pinta-alan ja viljeltävien kasvien perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella kasvihuone sijaitsee.

Kasvihuonetuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) puutarhatalouden harjoittamiseen käytettävä kasvihuone on hakijan hallinnassa;

2) viljelyn tavoitteena on tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan mukaisesti;

3) kasvihuoneiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään vähimmäispinta-alan mukainen; sekä

4) kasvihuoneet on varustettu lämmityslaitteistolla ja ne täyttävät rakenteita ja viljelykautta koskevat tekniset vaatimukset.

Jos tuen myöntämisen edellytykset eivät täyty tulipalon, kasvitaudin tai muun vastaavan hakijasta riippumattoman syyn vuoksi, tuen myöntävä viranomainen voi kuitenkin päättää, että tuki myönnetään hakemuksen mukaisena.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukikelpoisista kasveista, yksikkötuen eriyttämisestä viljelykauden pituuden mukaan, kasvihuoneiden yhteenlasketusta vähimmäispinta-alasta sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella

säädetään kasvihuoneiden hallinta-ajasta ja hallinnan siirroista, kasvihuoneille asetettavista teknisistä ja viljelykäytössä olevaa pinta-alaa koskevista vaatimuksista, kasvihuoneiden pinta-alan laskemisesta ja ilmoittamisesta, viljelykauden määrittelystä, paikkakunnan tavanomaisesta viljelytavasta kasvihuonetuotannossa sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

12 §

Puutarhatuotteiden varastointituki

Puutarhatuotteiden varastointituki määräytyy varastossa olevien puutarhatuotteiden ja niiden varastomäärien sekä varaston teknisen tason perusteella sekä sen mukaan, onko tuotanto tuoretuotantoa vai teollisuuden sopimustuotantoa. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella varastoitavat tuotteet on viljelty.

Puutarhatuotteiden varastointituen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) puutarhatuotteiden varastointiin käytettävä varasto on hakijan hallinnassa;

2) hakija on itse tuottanut varastoimansa puutarhatuotteet;

3) hakija täyttää 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn puutarhakasvien viljelyalaa koskevan edellytyksen;

4) hakija pitää varastokirjanpitoa varastossa olevista tuotteista; sekä

5) varasto täyttää tekniset vaatimukset.

Jos tuen myöntämisen edellytykset eivät täyty tulipalon, kasvitaudin tai muun vastaavan hakijasta riippumattoman syyn vuoksi, tuen myöntävä viranomainen voi päättää, että tuki myönnetään hakemuksen mukaisena.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukikelpoisista kasveista, varastomäärien laskemisesta ja ilmoittamisesta, yksikkötuen eriyttämisestä varaston teknisen tason ja sen mukaan, onko kyseessä tuoretuotanto vai teollisuuden sopimustuotanto, sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varaston hallinta-ajasta, varastokirjanpidosta, varaston teknisistä vaatimuksista sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

13 §

Metsämarjojen ja -sienten varastointituki

Metsämarjojen ja -sienten varastointituki määräytyy varastoissa olevien metsämarja- ja sienilajien sekä niiden varastomäärien perusteella.

Metsämarjojen ja -sienten varastointituen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) hakija toimii marja- tai sienikaupan taikka marjojen ja sienten jalostuksen alalla;
- 2) metsämarjat ja -sienet on poimittu tukeen oikeutetulta alueelta ja niiden alkuperä voidaan osoittaa;
- 3) tuotteet on varastoitu 2 kohdassa tarkoitettulla alueella;
- 4) hakija pitää varastokirjanpitoa varastossa olevista tuotteista;
- 5) varasto täyttää tekniset ja kokoa koskevat vaatimukset; sekä
- 6) hakija osoittaa kuittien, kirjanpidon tai muun vastaavan selvityksen avulla omistavansa ilmoittamansa määrät tuotteita.

Metsämarjojen ja -sienten varastointitukeen ei sovelleta, mitä 3 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukikelpoisista metsämarja- ja -sienilajeista, tukikelpoisista varastointitavoista sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään metsämarjojen ja -sienten alkuperää koskevista selvityksistä, varastokirjanpidosta, varastojen teknisistä ja kokoa koskevista vaatimuksista, varastoitujen metsämarjojen ja -sienten määrien muuntamisesta tuoreita tuotteita vastaaviksi määräksi sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

14 §

Porotalouden tuki

Suomessa porotaloutta pohjoisella tukialueella harjoittavalle poronostajalle voidaan myöntää tukea eläinten lukumäärän perusteella. Tuki voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai sellaiselle luonnollisten henkilöiden muodostamalle ruokakunnalle, joka on samassa taloudessa asuva perhekokonaisuus.

Edellä 3 §:ssä säädettyjä hakijaa koskevia tuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä noudatetaan soveltuvin osin.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuen määrästä sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

15 §

Muut kansalliset tuet

Muussa kuin 9—14 §:ssä tarkoitetussa tuettavassa tuotannossa tai toiminnassa tukimuodot sekä tukityypit määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella tuettava tuotanto tai toiminta sijaitsee.

Edellä 3 §:ssä säädettyjä hakijaa koskevia tuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä noudatetaan soveltuvin osin.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tukimuodoista, tuen määrästä, tukien kestosta sekä muista tuen ehtoista ja määräytymisperusteista.

4 luku

Tukien alentaminen ja epääminen

16 §

Yleiset alentamisperusteet

Tässä laissa tarkoitettua tukea alennetaan tai se voidaan jättää myöntämättä, jos:

- 1) hakija on ilmoittanut hakemuksessaan virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja;
- 2) hakija ei ole noudattanut tuen myöntämiseksi säädettyjä ehtoja;
- 3) hakemus on saapunut viranomaiselle myöhästyneenä; tai
- 4) tuen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta.

Jos hakija on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän tiedon tai asiakirjan taikka salannut tiedon tai asiakirjan, voidaan muiden valvontaseuraamusten jälkeen myönnettävää tukea alentaa lisäksi enintään 20 prosentilla tai jos kyse on erittäin törkeäs-

tä menettelystä, enintään 100 prosentilla.

Jos hakija tai hänen perheyrityksensä jäsen on tuomittu rikoslain (39/1889) 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisista rikoksista tai hakija tai hänen perheyrityksensä jäsen on tuomittu eläinsuojelulain (594/1998) 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, kotieläintalouden tukea ei myönnetä siltä tukivuodelta, jonka aikana teko on tapahtunut eikä eläintenpitokiellon voimassaoloajalta. Kotieläintalouden tukien maksatus on kyseisen eläinlajin tuen osalta keskeytettävä, kun asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Jos hakija on käyttänyt tai laittomasti pitänyt hallussaan sellaisia eläimille tarkoitettuja lääkeaineita, joiden hallussapito ja luvaton käyttö on kielletty, kotieläintalouden tukea ei kyseiseltä tukivuodelta myönnetä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista.

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Kasvintuotannon tukia ja kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille ja metsämarjojen ja -sienten varastoinnille myönnettäviä tukia alennetaan hakemuksen myöhästyessä yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää.

Jos puutarhatuotteiden varastoinnille myönnettävässä tuessa varastomääriä koskeva ilmoitus tehdään myöhästyneenä, katsotaan ilmoitusajankohtaa koskeva varastomäärä nolllaksi.

Kotieläintalouden tukea koskevan hakemuksen myöhästyessä tuen myöntämisperusteena olevien eläinten lukumäärää alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Myöhästyneen ennakkoa koskevan hakemuksen perusteella ennakkoa ei makseta.

Jos tukea haetaan useammalla kuin yhdellä lomakkeella hakukertaa kohden, tukeen kohdistuvat myöhästymisseuraamukset määräy-

tyvät sen lomakkeen mukaan, joka on eniten myöhässä.

Hakemuksen liitteen tai muiden tukihakemukseen liittyvien lomakkeiden kuin hakemuslomakkeen myöhästymisen ei alenna myönnettävää tukea. Näiden lomakkeiden toimittaminen on kuitenkin tuen maksamisen edellytys.

Myöhästymisseuraamuksia ei sovelleta ylivoimaisen esteen johdosta myöhästyneeseen hakemukseen tai muuhun tuen hakemiseen liittyvään asiakirjaan.

18 §

Valvontaseuraamukset kasvintuotannon tuis- sa pinta-alan ja todetun kasvin osalta

Jos hakemuksessa ilmoitettu tukimuodon tai tukityypin pinta-ala on suurempi kuin todettu pinta-ala, myönnettävää tukea alennetaan siten, että alennus suurenee ilmoitetun ja todetun pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvaessa. Jos ilmoitetun ja todetun pinta-alan erotus suhteessa todettuun pinta-alaan on yli 50 prosenttia, tukea ei myönnetä.

Jos valvonnassa todetaan samaan tukeen oikeuttavia, mutta oleellisesti matalamman tukitason kasveja kuin mitä hakemuksessa on ilmoitettu, tukea alennetaan määrällä, joka vastaa todetulle kasville myönnettävän tuen alentamista vähintään 10 prosentilla, mutta kuitenkin enintään 50 prosentilla.

Siitä poiketen mitä 1 momentissa on säädetty, tuki voidaan myöntää todetun pinta-alan perusteella valtioneuvoston asetuksella säädettävissä tapauksissa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset pinta-alaa ja todettua kasvia koskevista tuen alentamisperusteista.

19 §

Valvontaseuraamukset kasvintuotannon tuis- sa viljelytavan ja ympäristöehtojen osalta

Jos kasvulohkon viljelytapa ei täytä 9 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädettyä paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan vaatimusta, kyseistä lohkoa ei oteta huomioon tuen

myöntämisen perusteena olevaa pinta-alaa määrättäessä. Jos tukimuodon tai tukityypin viljelytapaa koskevien laiminlyöntien johdosta hylättyjen lohkojen kokonaisala ylittää 50 prosenttia todetusta pinta-alasta, tukea ei myönnetä.

Jos hakija ei noudata 9 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja ympäristöehtoja, tukea alennetaan määrällä, joka on suhteessa todettujen puutteiden tai laiminlyöntien määrään ja vakavuuteen. Seuraamus voi tukimuodosta tai tukityypistä riippuen kohdistua joko yksittäisen perus- tai kasvulohkon tukeen tai hakijan kaikkiin kyseiseen tukimuotoon tai -tyyppiin kuuluvien perus- ja kasvulohkojen tukeen.

Jos säädettyjen ympäristöehtojen noudattamatta jättämisestä tukimuodon tai tukityypin kaikkiin perus- ja kasvulohkoihin kohdistuvien seuraamusten yhteenlaskettu määrä ylittää 50 prosenttiyksikköä, tukea ei myönnetä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista viljelytapaa koskevien ehtojen ja ympäristöehtojen noudattamatta jättämisen osalta.

20 §

Valvontaseuraamukset kotieläintalouden tuissa

Jos todetaan, että tilalla on tuen määräytymisajankohtana ilmoitettua vähemmän tukikelpoisia eläimiä, eläinmäärää alennetaan ilmoitetun ja todetun eläinmäärän erotuksen perusteella siten, että alennus suurenee ilmoitetun ja todetun eläinmäärän suhteellisen erotuksen kasvaessa. Jos ilmoitetun ja todetun eläinmäärän erotus suhteessa todettuun eläinmäärään on yli 40 prosenttia, merkitään kyseisen laskentapäivän tai muun tuen määräytymisjakson eläinmäärä nollassi.

Jos eläinten tuotantotapa ei täytä 10 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädettyä tavanomaisen tuotantotavan vaatimusta, tukea ei myönnetä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista kotieläintalouden tuissa.

21 §

Valvontaseuraamukset kasvihuonetuotannon tuessa

Jos hakemuksessa ilmoitettu kasvihuoneiden pinta-ala on suurempi kuin todettu pinta-ala, myönnettävää tukea alennetaan siten, että alennus suurenee ilmoitetun ja todetun pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvaessa. Tukea ei myönnetä, jos ilmoitetun ja todetun pinta-alan erotus suhteessa todettuun pinta-alaan on yli 20 prosenttia.

Jos hakemuksessa kasvihuoneiden on ilmoitettu täyttävän korkeampaa yksikkötukea koskevat tekniset vaatimukset, mutta valvonnassa niiden todetaan olevan alempaan yksikkötukeen oikeuttavia, tukea alennetaan.

Kasvihuonetuotannon tukea ei makseta tuotantoalalta, jos todetaan, että 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua viljelytapaa ei ole noudatettu. Jos sanottu tuotantoala ylittää 50 prosenttia valvonnassa todetusta kasvihuoneiden yhteenlasketusta pinta-alasta, tukea ei myönnetä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista kasvihuonetuotannon tuessa.

22 §

Valvontaseuraamukset puutarhatuotteiden varastointituessa

Jos hakemuksessa tai erillisessä varastomääriä koskevassa ilmoituksessa varastomäärät on ilmoitettu suuremmiksi kuin todetut varastomäärät, myönnettävää tukea alennetaan siten, että alennus suurenee ilmoitetun ja todettujen varastomäärien suhteellisen erotuksen kasvaessa. Tukea ei myönnetä, jos ilmoitetun ja todetun varastomäärän erotus suhteessa todettuun varastomäärään on yli 20 prosenttia.

Jos hakemuksessa tai erillisessä varastomääriä koskevassa ilmoituksessa varaston on ilmoitettu täyttävän korkeampaa yksikkötukea koskevat tekniset vaatimukset, mutta valvonnassa todetaan varaston olevan alempaan yksikkötukeen oikeuttava, tukea alennetaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tar-

kemmat säännökset tuen alentamisperusteista puutarhatuotteiden varastointituessa.

23 §

Valvontaseuraamukset metsämarjojen ja -sienten varastointituessa

Jos hakemuksessa ilmoitetut varastomäärät ovat suurempia kuin todetut varastomäärät, tukea alennetaan siten, että alennus suurenee ilmoitettujen ja todetujen varastomäärien suhteellisen erotuksen kasvaessa. Tukea ei myönnetä, jos ilmoitetun ja todetun varastomäärän erotus on yli 20 prosenttia.

Jos hakija on antanut virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja jonkin hakemuksessa ilmoitetun metsämarja- tai -sienilajin alkuperästä, tukea ei myönnetä kyseisen tuotteen varastoinnista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuen alentamisperusteista metsämarjojen ja -sienten varastointituessa.

24 §

Valvontaseuraamukset muissa tuissa

Edellä 15 §:ssä tarkoitettujen tukien osalta noudatetaan, mitä 16 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukimuodon tai tukityypin alentamisperusteista.

5 luku

Erinäiset säännökset

25 §

Hakumenettely

Tässä laissa tarkoitettua tukea on haettava kirjallisesti toimivaltaiselta maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Postitse toimitettu hakemus tai muu tuen hakemiseen liittyvä asiakirja katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään hakuajoista sekä viranomaisista, joille hakemus toimitetaan.

26 §

Maidon tuotantotuen maksatus meijerin välityksellä

Maidon tuotantotuki voidaan maksaa tuottajalle meijeriin toimitetun maitomäärän perusteella ilman hakemusta maidon vastaanottavan meijerin välityksellä.

Maidon tuotantotukeen ei meijerin kautta maksettaessa sovelleta 17 ja 20 §:ssä säädettyjä tuen alentamista ja epäämistä koskevia säännöksiä.

27 §

Poikkeuksien myöntäminen

Hakijalle voidaan, erityisestä syystä, myöntää poikkeus 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetystä muista kuin ikää koskevista edellytyksistä. Harkittaessa erityisten syiden olemassaoloa on otettava huomioon yritysmuodon erityispiirteet, tuotannon aiempi tukikelpoisuus sekä muut vastaavat seikat.

Hakijalle voidaan, erityisestä syystä, myöntää poikkeus 10 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetystä edellytyksestä. Harkittaessa erityisten syiden olemassaoloa on otettava huomioon hakijan mahdollisuus hankkia kohtuullisella etäisyydellä tarvittava määrä viljelykseen soveltuvaa peltoa, kotieläintalouden harjoittaminen tulonhankkimistarkoituksessa sekä muut vastaavat seikat.

Hakijalle voidaan, erityisestä syystä, myöntää poikkeus 11 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista kasvihuoneiden rakenteita koskevista teknisistä vaatimuksista. Harkittaessa erityisten syiden olemassaoloa on otettava huomioon viljeltävät kasvit, rakennusmateriaalien sopivuus sekä muut vastaavat seikat.

28 §

Hallinnansiirrot

Tässä laissa tarkoitettu tuki voidaan myöntää tilan uudelle haltijalle, jos tilan maatalo-

usmaan hallintaoikeus on sukupolvenvaihdoksessa tai muutoin siirtynyt viimeistään erikseen säädettyinä päivinä.

Hakemuksen jättämisen jälkeen hakijan kuolemantapauksen vuoksi tapahtuneissa hallintaoikeuden siirroissa uuden haltijan katsotaan täyttävän 3 §:ssä säädetty hakijaa koskevat edellytykset, jos aiempi haltija on täyttänyt ehdot tukihakemusta toimitettaessa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään koko tilan ja yksittäisten peltolohkojen hallinnan siirtojen tarkemmista edellytyksistä ja ajankohdista, menettelyistä koko tilan hallinnansiirroissa, peruslohkojen hallinnansiirroista sekä muista vastaavanlaisista seikoista.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 200 .

Tällä lailla kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 30 päivänä marraskuuta 1994 annettu laki (1059/1994) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

30 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan hakemuksen jättämishetkellä voimassa olleen lain mukaisesti.

Edellä 5 §:n 2 momentissa ja 27 §:ssä tarkoitettu Maaseutuviraston toimivalta säilyy maa- ja metsätalousministeriöllä, kunnes Maaseutuvirasto on perustettu.

Ne maa- ja metsätalousministeriön antamat määräykset, ohjeet, päätökset ja asetukset, joiden antaminen 5 §:n 2 momentin ja 27 §:n mukaan kuuluu Maaseutuvirastolle, jäävät voimaan entisin ehdoin, kunnes Maaseutuvirasto tai asetusten osalta maa- ja metsätalousministeriö toisin päättää.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*